

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
24.04.2023 р. (протокол № 4)
Ректор

Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра
(на основі попередньо здобутого ОКР «Спеціаліст» та ОС «Магістр»)

Спеціальність – 052 «Політологія»
Освітня програма – «Політологія»,
«Зв'язки з громадськістю та політична реклама»

Вступні випробування проводяться на основі екзаменаційних питань навчальних програм фундаментальних та професійно орієнтованих дисциплін навчального плану спеціальності 052 Політологія.

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого (або такого, що здобувається) ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Спеціальність магістр (на основі Бакалавра) Галузь: Соціальні та поведінкові науки, Спеціальність: 052 Політологія, факультет філософський, Освітня програма: Політологія, Тип пропозиції Фіксована (в т.ч. для іноземців)
Зарахування на 1 курс

Згідно з пунктом 7.4, Розділу VII «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році» (доступний за покликанням: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/vstup-2023/15.03.2023/Nakaz.MON.276.vid.15-03-2023-yustovanyy.pdf> : «для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7:

Конкурсний бал (КБ) = $0,2 \times П1 + 0,2 \times П2 + 0,6 \times П3$, де

П1 – оцінка тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ;

П2 – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ;

П3 – оцінка ЄФВВ або оцінка фахового іспиту в передбачених цим Порядком випадках.

Оцінка вступного іспиту для іноземців є єдиною складовою конкурсного бала для цієї категорії вступників».

Базу тестів фахового вступного випробування спеціальності 052 Політологія на освітній рівень «Магістр» складають 2500 тестів з дисциплін: Вступ до спеціальності; Історія зарубіжних політичних вчень (перша частина); Історія зарубіжних політичних вчень (друга частина); Історія зарубіжних політичних вчень (третьа частина); Історія зарубіжних політичних вчень (четверта частина); Історія політичної думки України; Філософія політики; Політична географія і геополітика; Зовнішня політика зарубіжних країн та України; Історія та теорія демократії; Політичний процес; Політична соціологія; Партологія; Псефологія; Місцеве самоврядування; Політичні еліти та лідерство; Політична культура і психологія; Політична влада; Державне управління; Політичний аналіз і прогнозування; Порівняльна політологія; Теорія міжнародних відносин; Методика викладання соціально-політичних дисциплін тощо.

Тести мають таку структуру:

Вступ до спеціальності	50
Історія зарубіжних політичних вчень	228
Історія політичної думки України	70
Філософія політики	99
Політична географія і геополітика	97
Зовнішня політика зарубіжних країн та Україна	71
Історія та теорія демократії	65
Політичний процес	55
Політична соціологія	55
Партологія	93
Псефологія	87
Місцеве самоврядування	39
Політична еліта і лідерство	43
Політична культура і психологія	59

Політична влада	75
Державне управління	54
Політичний аналіз і прогнозування	69
Порівняльна політологія	90
Теорія міжнародних відносин	68
Методика викладання соціально-політичних дисциплін	73

Працівники Приймальної комісії Університету формують індивідуальні набори тестів за кількістю вступників у день фахових випробувань. Тести мають форму бланкового опитування. Абітурієнт має визначити правильну відповідь серед наведених тверджень. Кожна правильна відповідь оцінюється у 4 умовні бали (загалом max = 100), що є оцінкою (від 100 до 200) результату фахових випробувань.

Академічна доброчесність при складанні іспиту: очікується, що вступники під час процедури фахових випробувань будуть представляти їхні знання та міркування. Списування, втручання в роботу інших вступників, отримання додаткової інформації за допомогою гаджетів тощо становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності під час процедури фахових випробувань є підставою для незарахування результатів приймальною комісією, незалежно від масштабів списування чи обману в будь-якій формі.

Політика виставлення балів.

Конкурсний бал (КБ) = 0,25П1 + 0,50 П2 + 0,25 П3, де

П1 – оцінка єдиного вступного іспиту з іноземної мови у формі тестування (англійська, німецька, французька або іспанська) (за шкалою від 100 до 200 балів) ;

П2 – оцінка фахового випробування (за шкалою від 100 до 200 балів).

Розділ VII, п. 7.2) Правил прийому до Львівського національного університету імені Івана Франка у 2022 https://admission.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/Pravylyla-2022_01.pdf

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

**Перелік питань
фахових вступних випробувань з політології
освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» –05 – Соціальні та поведінкові науки
052- Політологія
2022-2023 н.р.**

Вступ до спеціальності

1. Політика як соціальне явище.
2. Основні концепції політики, її структура та функції.
3. Співвідношення політики з іншими сферами суспільного життя.
4. Політологія як наука і навчальна дисципліна: предмет, суб'єкт та об'єкт вивчення, функції.
5. Виникнення та інституціоналізація політичної науки.
6. Галузі політичного знання. Методи політичної науки.

7. Поняття політичної системи суспільства, її особливості.
8. Структура і фактори стабільності політичної системи.
9. Типологія політичних систем.
10. Природа політичної влади, концептуальні підходи до визначення поняття.
11. Ресурси та функції політичної влади.
12. Влада державна і політична.
13. Легітимність політичної влади. Джерела легітимації.
14. Поняття держави. Теорії виникнення держави.
15. Основні ознаки та функції держави.
16. Форми державного правління. Монархія, її різновиди.
17. Форми державного правління. Республіка: різновиди, переваги та недоліки.
18. Форми національно-територіального устрою. Унітарна держава: типи, переваги та недоліки.
19. Форми національно-територіального устрою. Федеративна держава: моделі федералізму, переваги та недоліки.
20. Концепція правової держави: принципи та ознаки.
21. Концепція соціальної держави. Ідеологічні інтерпретації соціальної держави.
22. Поняття та принципи громадянського суспільства.
23. Поняття і критерії типологізації політичних режимів.
24. Історичні та сучасні форми диктатури.
25. Суть та основні ознаки тоталітаризму.
26. Суть, основні ознаки авторитаризму.
27. Різновиди авторитаризму. Військові режими. Авторитарно-бюрократичний режим.
28. Різновиди авторитаризму. Конкурентна олігархія, популістський (мобілізаційний) режим та неототалітарний політичний режим.
29. Основні принципи та ознаки демократичного політичного режиму.
30. Елітаристська та плюралістична теорії демократії.
31. Теорія поліархії Р. Даля. Партисипаторна теорія демократії.
32. Моделі демократії А. Лейпхарта.
33. Парламент як інститут представницької влади: функції та типи.
34. Походження і сутність політичних партій.
35. Ознаки та функції політичних партій.
36. Типологія політичних партій.
37. Типологія партійних систем.
38. Теорії партійних коаліцій.
39. Поняття виборчих систем та принципи їх функціонування.
40. Мажоритарна система, її різновиди, переваги та недоліки.
41. Пропорційна система, її різновиди, переваги та недоліки.
42. Підходи до формування партійних списків.
43. Поняття і структура політичної культури.
44. Типологія політичної культури.
45. Політична соціалізація.
46. Політична свідомість: сутність та рівні. Масова політична свідомість.
47. Поняття політичної еліти, її структура. Типологія політичної еліти.
48. Циркуляція політичної еліти.
49. Лідерство як політичний феномен, його функції. Теорії політичного лідерства.
50. Типологія політичного лідерства. Стилi політичного лідерства.

Історія зарубіжних політичних вчень (перша частина)

1. Основні етапи розвитку світової політичної думки, їхня характеристика.
2. Поява політичних вчень. Основні причини виникнення політичних вчень.
3. Процес формування політичної теорії, її функції.
4. Суть терміну «політична доктрина». Перші політичні доктрини.

5. Значення документів у вивченні політичної думки.
6. Особливості зародження політичної думки Єгипту та Вавилону.
7. Загальні принципи східної політичної доктрини.
8. Основні засади політичної влади в джерелах політичної думки Стародавнього Єгипту: «Повчання Птахотепа», «Речення Іпувера», «Послання гераклеопольського царя своєму синові».
9. Закони царя Хаммурапі про засоби зміцнення державної влади.
10. Політичне об'єднання міст-держав у районі Межиріччя. «Реформи Урукагіни».
11. Соціально-політичний зміст брахманізму.
12. Особливості вчення буддизму як однієї із суспільно-політичних течій Стародавньої Індії.
13. Джерела політичної думки Стародавньої Індії: Веди, Брахмани, Упанішади, Книга Ману, Махабхарата, Рамаєна.
14. Політичний трактат «Артхашастра» брахмана Каутільї.
15. Характеристика основних напрямів політичної думки Стародавнього Китаю.
16. Характеристика вчення Конфуція. «Лунь юй».
17. Політичний зміст даосизму (вчення Лао-цзи). «Дао де цзін».
18. Політико-правовий зміст моїзму. Трактат «Мо-цзи».
19. Легізм як один з напрямів політичної думки Стародавнього Китаю. Трактат «Шан цзюнь шу» про значення і місце законів у суспільстві.
20. Характеристика історико-політичних передумов зародження політичних вчень Стародавньої Греції.
21. Основні періоди розвитку політичних вчень в Стародавній Греції та їх ідейний зміст.
22. Давньогрецькі міста-поліси як осередки політичного життя. Особливості державного устрою в Афінах та Спарті.
23. Політичні реформи Солона. Зміст його політичних поглядів.
24. Політичні реформи Клісфена та їх зміст.
25. Ідеї політичного компромісу в поглядах Демокріта.
26. Геракліт про державний лад.
27. Піфагор і піфагорійці: політичні погляди.
28. Софісти: їхні політико-філософські переконання.
29. Сутність політичних поглядів Сократа.
30. Сократ про основні форми правління.
31. Праця Платона «Апологія Сократа».
32. Історико-соціальні передумови формування платонівських політичних ідей.
33. Соціальний поділ в ідеальній державі Платона.
34. Платон про проблему справедливості.
35. Зміст платонівського комунізму.
36. Теорія виховання у Платона.
37. Платон про типи державного правління.
38. Місце закону в «Законах» Платона.
39. Платонівська концепція змішаної держави.
40. Соціальні і політичні інститути у «Законах» Платона. Система освіти, місце релігійних інститутів в системі Платона.
41. Походження та мета держави у концепції Арістотеля.
42. Право та закон у концепції Арістотеля
43. Соціальна диференціація в рамках Арістотелівської ідеальної держави.
44. Поняття громадянства за Арістотелем.
45. Критика Арістотелем платонівської утопії. Ставлення Арістотеля до проблем власності. Природні та неприродні шляхи набуття багатства.
46. Арістотель про рівність. Проблема рабства в політиці держави.
47. Основні форми врядування за Арістотелем: їх характеристика. Ставлення Арістотеля до демократії.
48. Арістотель про причини переворотів та про можливості їх запобігання.

49. Політичні вчення періоду занепаду давньогрецьких держав.
50. Зміст політичних поглядів епікурейців.
51. Циніки. Основні принципи їхнього вчення.
52. Школа стоїцизму. Ідея всесвітньої держави. Стоїки про основні типи законів.
53. Зміст політичних поглядів Полібія.
54. Основні напрямки політичної думки в Стародавньому Римі.
55. Погляди Ціцерона на державу, владу в працях «Про державу», «Про закони», «Про обов'язки».
56. Політико-правові ідеї римських юристів.
57. Римські стоїки: суспільно-політичні погляди.
58. Сутність та особливості політичних поглядів Сенеки.
59. Значення політичних поглядів Античності для подальшого розвитку політичних вчень.
60. Особливості ранніх релігійно-політичних доктрин.
61. Політико-філософські погляди св. Амвросія.
62. Особливості політичних поглядів св. Августина в роботі «Про Град Божий».
63. Концепція святості державної влади у св. Григорія.
64. Концепція двох мечів.
65. Головні напрямки політичної думки в Середньовіччі.
66. Особливості формування Візантійської держави і права.
67. Становлення папської політичної доктрини (Григорій VII).
68. Початки декларування законів в період Середньовіччя (Саксонська правда, Салічна правда, Капітулярії Карла Великого).
69. Політичний розвиток середньовічної Англії. «Велика Хартія Вольностей»
70. Співвідношення трьох типів претензій на королівську владу в період раннього Середньовіччя.
71. Завдання політичної влади. Мета та основні функції світського правителя у поглядах Томи Аквінського.
72. Форми правління. Проблема непокори світській владі у поглядах Томи Аквінського.
73. Поняття права і закону. Класифікація законів у поглядах Томи Аквінського.
74. Політичні погляди Данте в трактаті «Монархія».
75. Теорія універсальної монархії Данте.
76. Політичні погляди Марсилія Падуанського.
77. Загальна характеристика роботи М. Падуанського «Захисник миру».
78. Політична та правова думка Арабського середньовічного Сходу.
79. Політико-правове вчення Ібн Халдуна.
80. Політико-правове вчення Аль-Фарабі.

Історія зарубіжних політичних вчень (друга частина)

1. Проблеми раціоналізму в політичних теоріях Нового часу європейської історії.
2. Проблеми ірраціоналізму в політичних теоріях Нового часу європейської історії.
3. Синкретизм раціоналізму та ірраціоналізму в політичній доктрині Н. Макіавеллі.
4. Раціональні основи політики і влади у Ф. Бекона.
5. Метод критичного сумніву Р. Декарта як інструментарій раціонального пізнання і відтворення політичної дійсності в умовах новоєвропейської історії.
6. Раціонально-ірраціональна сутність абсолютистської держави у політичній доктрині ліберального спрямування Т. Гоббса.
7. Раціоналізм морально-політичної доктрини влади Дж. Локка.
8. Просвітницька концепція сутності свободи громадянського суспільства у працях Ш.-Л. Монтеск'є.
9. Ірраціонально-раціоналістичні основи у політико-договірній концепції влади Ж.-Ж. Руссо.

10. Категоричний імператив як раціональна підстава права влади і держави у політичній доктрині І. Канта.
11. Раціональна сутність держави буржуазного типу у філософсько-політичній теорії Г.В. Гегеля.
12. Ірраціональні основи теорії соціально-політичного утопізму.
13. Сутність трансформативного ірраціоналізму в політичній теорії марксизму.
14. Логіка формування держави, права та влади в теорії І. Канта.
15. Логіка формування держави, права та влади у теорії Г.В. Гегеля.
16. Логіка формування держави, права та влади у теорії Т. Гоббса.
17. Логіка формування держави, права, та влади у теорії Дж. Локка.
18. Порівняльний аналіз раціонально-ірраціональних основ політики і влади у теоріях Т. Гоббса та Дж. Локка.
19. Порівняльний аналіз раціонально-ірраціональних основ політики та влади у теоріях Т. Гоббса та Ш.-Л. Монтеск'є.
20. Порівняльний аналіз раціонально-ірраціональних основ політики та влади у теоріях Ш.-Л. Монтеск'є.
21. Порівняльний аналіз раціонально-ірраціональних основ політики та влади у теоріях Ж.-Ж. Руссо та І. Канта.
22. Порівняльний аналіз раціонально-ірраціональних основ політики та влади у теоріях І. Канта та Г.В. Гегеля.
23. Порівняльний аналіз раціонально-ірраціональних основ політики та влади в утопічних теоріях і марксизмі.
24. Об'єкт політики у теорії Н. Макіавеллі.
25. Психологія влади у теорії Н. Макіавеллі.
26. Проблема суб'єкта та об'єкта політичної влади у Н. Макіавеллі.
27. Проблема політичної діяльності як професійної сфери у новоєвропейській політичній діяльності.
28. Теорія суспільного договору у просвітників.
29. Суть політичної теорії природних прав у новоєвропейській історії.
30. Критерії правової держави у І. Канта та Г.В. Гегеля.
31. Критерії громадянського суспільства у політичних теоріях Нового часу.
32. Співвідношення держави та громадянського суспільства у теорії Г.В. Гегеля.
33. Проблеми права та етики у просвітників.
34. Проблеми етики та влади у просвітників.
35. Проблеми розподілу влад у просвітників.
36. Проблема форм державного устрою в політичних теоріях Нового часу європейської історії.
37. Проблема демократії в політичних теоріях Нового часу європейської історії.
38. Проблема суверена політичної влади в політичних теоріях Нового часу європейської історії.
39. Проблема конституціоналізму в політичних теоріях Нового часу європейської історії.
40. Проблеми контролю за владними діями в політичних теоріях Нового часу європейської історії.
41. Проблеми політики та влади у ранньобуржуазних теоріях лібералізму.
42. Цінність основи держави в теоріях ранньобуржуазного лібералізму.
43. Ціннісні основи в теоріях ранньобуржуазного лібералізму.
44. Принципи формування держави і влади в теоріях ранньобуржуазного лібералізму.
45. Принцип формування громадянського суспільства в теоріях ранньобуржуазного лібералізму.
46. Проблеми людини в політичних теоріях Нового часу.
47. Проблеми рівності та справедливості в політичних теоріях Нового часу.
48. Проблеми свободи в політичних теоріях Нового часу.
49. Інституційні основи політичної влади в теоріях ранньобуржуазного лібералізму.
50. Проблеми етики політичної влади у теорії І. Канта.

Історія зарубіжних політичних вчень (третьа частина)

1. Сутність англійського просвітництва XVIII ст.
2. Концептуальні засади американського просвітництва.
3. Демократичний радикалізм Т. Пейна.
4. Ліберальний демократизм Т. Джефферсона.
5. Теорія федералізму А. Гамільтона.
6. А. Сміт про природну свободу і доконечну справедливість.
7. А. Сміт про політичний обов'язок і справедливість.
8. Історично-філософська концепція розвитку суспільства Дж.-Ст. Мілля.
9. Дж.-Ст. Мілля про співвідношення свободи індивіда, держави і суспільства.
10. Дж.-Ст. Мілля про репрезентативну демократію і владу.
11. Сутність і проблемність політичного розвитку в період Великої Французької революції.
12. Концептуальні засади політичного вчення Ж. А. де Кондорсе.
13. Концептуальні засади теорії консерватизму Е. Берка.
14. Спільне і відмінне у політичних ідеологіях періоду Великої французької революції.
15. Сутність політичного технократизму і соцієнтизму К. А. Сен-Сімона.
16. Соціально-психологічний політичний прагматизм Ф.М. Фур'є.
17. Комуно-реформізм Р. Оуена.
18. Утопічно-революційний комунізм 30–50-х років XIX ст.
19. Ідейно-теоретичні та соціально-економічні джерела марксизму.
20. Особливості формування марксизму до 1848 р.
21. Соціал-демократична критика марксизму.
22. Марксизм і міжнародний робітничий рух у XIX ст.
23. Проблеми розвитку марксизму після К. Маркса і Ф. Енгельса.
24. Ідейна спадщина марксизму наприкінці XIX — на початку XX ст.
25. Каустіанство як самостійна версія марксизму.
26. Загальна характеристика ранньої соціал-демократії.
27. Берштейніанство як реформістський соціалізм та ревізіонізм марксизму.
28. Критика Е. Бернштейном марксизму.
29. К. Каутський про взаємозв'язок теорії і практики.
30. Історія становлення та базові принципи анархізму. Мутуалізм П. Прудона.
31. Анархо-індивідуалістський егоїзм Макса Штірнера.
32. Концепція «мінімальної держави» Р. Нозіка та система демократичного капіталізму М. Новака.
33. Особливості розвитку політичної думки Західної Європи в другій половині XIX ст. — на початку XX ст.
34. Концептуальні засади політичної теорії М. Вебера.
35. Г. Моска про основи політичної науки.
36. В. Парето про суспільство як динамічну систему.
37. А. Токвіль про світову «демократичну революцію та її сутність».
38. Проблеми людини в політичній філософії Х. Ортеги-і-Гасета.

Історія зарубіжних політичних вчень (четверта частина)

1. Специфіка теорії у контексті політичних вчень. Підходи до визначення політичної теорії
2. Співвідношення методу та методології у політичній науці. Теоретико-методологічна еволюція політичної науки у XX–XXI ст.
3. Концептуалізація розмежування понять policy, politics та політичного.
4. Політична наука у США: особливості та специфіка.
5. Континентально-європейська політична наука: особливості та специфіка.

6. Біхевіоралізм: характеристика та передумови.
7. Чиказька школа політичної науки. Біхевіоралістична концепція Ч. Меріама.
8. Біхевіоралістична концепція Г. Лассуела
9. «Постбіхевіоральна революція». Постбіхевіоралізм у політичній науці.
10. Функціонально-психологічна теорія «політичної підтримки».
11. Формально-традиційний етап еволюції політичної теорії.
12. Основні особливості та методи інституціоналізму. Інституціоналізм Ф. Лібера та В. Вільсона.
13. Поняття інститут та інституція: суть та основні ознаки. Інститут як норма, організація, тип поведінки та вірування.
14. Політична інституціоналізація за С. Гантінгтоном: суть та критерії
15. Поняття «інституціональне середовище», «інституціональна угода», «інституціональна практика». Ефективність та неефективність політичних інститутів.
16. Неоінституціоналізм: причини виникнення та ознаки. Дж. Марч та Й. Олсен «Новий інституціоналізм: організаційні чинники у політичному житті».
17. Історичний інституціоналізм. Концепція інституційної еволюції Д. Норта
18. Неоінституціоналізм раціонального вибору. Концепція організаційного ізоморфізму (П. Дімаджио та У. Пауелл).
19. Нормативний неоінституціоналізм. Теорія угод у нормативному неоінституціоналізмі.
20. Соціологічний неоінституціоналізм. В. Меркель та А. Круасан про взаємодію формальних та неформальних інститутів у дефектних демократіях.
21. Взаємодія формальних та неформальних інститутів за Г. Хелмке та С. Левитські.
22. Методологічні особливості теорії раціонального вибору. Переваги та недоліки теорії раціонального вибору.
23. Г. Саймон про обмежену раціональність (bounded rationality) та «принцип Пітера», Р. Коуз про трансакційні витрати.
24. Теорія ігор у політичній науці. Типології ігор. Ігри з нульовою сумою та кооперовані ігри. Теорії Дж. Неша та Т. Шеллінга.
25. «Дилема в'язня» та теорія Р. Аксельрота.
26. Ігри з неповною інформацією. Сучасні сфери застосування теорії ігор при дослідженні політики.
27. Основні положення теорії суспільного вибору. Політична економія Дж. Б'юкенена.
28. Суспільний вибір в умовах прямої демократії. Модель медіанного виборця (median voter model).
29. Суспільний вибір в умовах представницької демократії. Парадокс голосування. Державні (урядові) «провали».
30. Теорія конституційного вибору. Теорія політичного ділового циклу.
31. Теорія ендогенного визначення економічної політики. Теорія політичних ринків.
32. Основи політичного психоаналізу. З. Фрейд про ірраціональну природу політики.
33. Концепція «колективного несвідомого» К. Г. Юнга. А. Адлер про гіперкомпенсацію у політиці.
34. Гуманістична психологія про політику. Е. Фромм про втечу від свободи.
35. Психоаналіз Ж. Лакана: основні поняття.
36. Критика «постідеологічності» суспільства та концепту прав людини С. Жижеком.
37. Витоки неомарксизму. Теоретичні особливості
38. Концепція гегемонізму А. Грамші.
39. Концепція відчуження Д. Лукача.
40. Концепція антигуманістичного неомарксизму Л. Альтюссера.
41. Основні ідеї критичної теорії «Франкфуртської школи».
42. Дослідження авторитаризму Т. Адорно.
43. Концепція «Великої Відмови» та одновимірного суспільства Г. Маркузе.
44. Неомарксистський гуманізм Е. Фромма.
45. Постмодерна дослідницька стратегія: політологічний вимір.
46. Ж.-Ф. Ліотар про критику метанаративів.

47. Інтерпретація мікрофізики влади М. Фуко.
48. Ж. Бодрійяр про симулятивний характер політики.
49. Політичний потенціал номадологічного та шизоаналітичного проектів Ж. Дельоза та Ф. Гваттарі.
50. Філософські витоки соціального конструктивізму. Основні принципи конструктивістської парадигми.
51. Теорія соціального конструювання реальності П. Бергена і Т. Лукмана.
52. Системний конструктивізм Н. Лумана.
53. Фрейм-аналіз як політична теорія. Процес фреймування політичного у соціальній реальності.
54. Дискурс-аналіз як метод дослідження політики: сутність, характеристика й особливості застосування.
55. Лінгвістичний підхід до аналізу політичного дискурсу.
56. Семіотичні концепції політичного дискурсу. Дискурс у семіотиці Р. Барта.
57. Соціально-комунікативна теорія політичного дискурсу. Теорія комунікативної дії Ю. Габермаса.
58. Критичний дискурс-аналіз Т. ван Дейка.
59. Ідея інформаційного суспільства. Специфіка мережевого підходу до аналізу політики.
60. Д. Белл про інформаційне суспільство як постіндустріалізм. Інформаційна теорія М. Кастельса. Особливості осмислення Інтернету у політичному контексті.

Історія політичної думки України

1. Політична думка Київської Русі.
2. Ідея єдності Руської землі в «Слово о полку Ігоревім».
3. Політико-правові ідеї в Гадяцькому договорі
4. Суспільно-політичні погляди С. Оріховського.
5. «Апокрисис» Х. Філалета – важлива пам'ятка української політичної думки кінця XVI – початку XVII ст.
6. Суспільно-політичні погляди І. Вишенського.
7. Суспільно-політичні погляди прихильників і противників Берестейської унії 1596 р.
8. Українська політична думка часів Хмельниччини та Руїни.
9. Питання державно-правового устрою України в «Бендерській конституції» П. Орлика.
10. Суспільно-політичні погляди Ф. Прокоповича.
11. Суспільно-політичні погляди О. Назарука
12. Суспільно-політичні погляди Івана Мазепи.
13. Суспільно-політичні погляди Я. Козельського.
14. Суспільно-політичні погляди Г. Сковороди.
15. «Історія Русів» – пам'ятка української політичної думки кінця XVIII – XIX ст.
16. Соціально-історичні умови розвитку політичної думки на східноукраїнських землях в першій половині XIX ст.
17. Кирило-Мефодіївське товариство про державний устрій.
18. Суспільно-політичні погляди М. Костомарова.
19. Суспільно-політичні погляди П. Куліша.
20. Суспільно-політичні погляди Т. Шевченка.
21. Суспільно-політичні погляди членів «Старої Київської Громади».
22. Суспільно-політичні погляди В. Антоновича.
23. Суспільно-політичні погляди громадсько-культурного об'єднання «Руська трійця».
24. Суспільно-політичні погляди М. Драгоманова.
25. М. Драгоманов «Передне слово до «Громади».
26. Суспільно-політичні погляди І. Франка та їхня еволюція.
27. І. Франко «Поза межами можливого», «Що таке поступ?».
28. Суспільно-політичні погляди О. Ейхельмана.
29. Внесок Сергія Подолинського у поширення української політичної думки.

30. Суспільно-політичні погляди В. Кучабського.
31. Суспільно-політичні погляди М. Грушевського.
32. Суспільно-політичні погляди Б. Кістяківського.
33. М. Грушевський «На порозі Нової України».
34. Суспільно-політичні погляди клерикального напрямку консерватизму (А. Шептицький, Й. Сліпий).
35. Суспільно-політичні погляди С. Томашівського.
36. Суспільно-політичні погляди С. Петлюри.
37. Проблема класів і станів у «Листах до братів хліборобів» В. Липинського.
38. Проблема української державності у «Листах до братів хліборобів» В. Липинського.
39. Проблема нації та міжнаціональних відносин у «Листах до братів хліборобів» В. Липинського.
40. Суспільно-політичні погляди М. Міхновського. «Самостійна Україна».
41. Суспільно-політичні ідеї в програмних документах ОУН.
42. Політична доктрина в публіцистиці ОУН («Розбудова нації», «Самостійна думка», «Студентський Вісник»).
43. Політичні ідеали «Братства тарасівців» (Іван Липа, Борис Грінченко, Микола Міхновський).
44. Д. Донцов «Націоналізм».
45. Д. Донцов «Підстави нашої політики».
46. М. Сціборський «Націократія».
47. В. Старосольський «Теорія нації».
48. Ю. Бачинський «Україна ingredienta».
49. О.І. Бочковський «Вступ до націології».
50. Ю. Липа «Призначення України».
51. Суспільно-політичні погляди Є. Маланюка.
52. С. Дністрянський «Загальна наука права і політики».
53. Суспільно-політичні погляди П. Полтави.
54. Суспільно-політичні погляди ФНЄ (С. Паліїв, М. Іванейко).
55. Роль і значення «Слово перестороги» В. Подолинського – для української політичної думки середини ХІХ ст.
56. Суспільно-політичні погляди лідерів УНДО (В. Мудрий, З. Пеленський, В. Целевич).
57. Ідеологічні засади політичної боротьби ОУН (Ю. Вассиян, В. Мартинець).
58. Націонал-комунізм М. Хвильового.
59. В. Винниченко: «Відродження нації», «Заповіт борцям за визволення».
60. Західноукраїнська політична думка соціалістичного напрямку (К. Коберський, М. Стахів, В. Левинський).
61. Націонал-комунізм М. Скрипника, О. Шумського.
62. Політичні погляди представників дисидентського руху в Україні (В. Чорновіл, В. Стус).
63. Українська політична думка на еміграції (І. Лисяк-Рудницький, Р. Шпорлюк).
64. Легальне інакодумство (І. Дзюба «Інтернаціоналізи чи русифікація», П. Шелест «Україна наша радянська»).
65. Суспільно політичні погляди С. Десницького.
66. Суспільно-політичні погляди М. Смотрицького.
67. Національне питання в політичній думці радянського марксизму (50-70 рр. ХХ ст.).
68. Суспільно-політичні ідеї М. Володимирського-Буданова.
69. Суспільно-політичні ідеї П.Д. Юркевича.
70. Суспільно-політичні ідеї Р. Лашенка.

Філософія політики

1. Політика як компонент суспільної свідомості.
2. Теоретична та практична сфера політики.

3. Політична еволюція.
4. Ціннісні визначення політики.
5. Детермінанти політичних процесів.
6. Раціональність та ірраціональність в політиці.
7. Співвідношення політики та філософії.
8. Предмет та об'єкт філософії політики, її категорії та принципи пізнання політичної дійсності.
9. Місце людини в політичних процесах.
10. Принципи політичної антропології.
11. Обґрунтування антропологічної сутності політики у працях Ю. Габермаса, Н. Лумана та О. Гьофе.
12. Проблеми політичної антропології в історії становлення політичної науки.
13. Індивід та почуття справедливості в політиці.
14. Людина та сенс її політичного існування.
15. Субсидіарність як принцип філософії урядування.
16. Індивід і почуття політичної солідарності.
17. Формальний та неформальний принципи у політичному самовизначенні людини.
18. Проблема справедливості у політичній філософії.
19. Суть духовного виробництва, його зв'язок з політичними процесами.
20. Духовність і прагматизм в політиці.
21. Суспільно-політичні відносини як міжіндивідуальний і міжгруповий обмін інформацією.
22. Суспільне життя як знакова система, символізм її змісту.
23. Суспільно-політичне виробництво і виробництво свідомості в політиці.
24. Суспільно політичний ідеал.
25. Соціальні функції політики як різновиду духовного виробництва.
26. Суб'єкти та об'єкти в політиці.
27. Місце гносеології в системі політичного знання.
28. Принципи співвідношення суб'єкта та об'єкта у пізнавальному процесі.
29. Історичні варіанти політичної гносеології.
30. Істинність та хибність у пізнанні політичних процесів.
31. Пізнання і політична практика.
32. Принципи політичної рефлексії.
33. Суть та явище у політиці.
34. Політична необхідність і випадковість. Дійсність і можливість.
35. Політичні суперечності та гармонія в політиці.
36. Якість, кількість, міра в політиці.
37. Дія принципу заперечення в політиці.
38. Місце та роль політичного рішення в системі політичного пізнання.
39. Мета і результат у політичному пізнанні та політичній практиці.
40. Метод узагальнення в системі політичного пізнання і політичної практики.
41. Загальні зв'язки та взаємодія в політиці.
42. Зв'язок та розвиток – основні принципи діалектики політики.
43. Система взаємодії та взаємозв'язків внутрішніх елементів політичної системи.
44. Прогресування суспільно-політичних відносин як взаємодія інтересів влади та власності.
45. Суть політичного розвитку, його історичні форми та детермінанти.
46. Поступальність розвитку політичних процесів.
47. Ідея політичного розвитку в провіденціалістській світській філософії Ж. Бодена та Ф. Бекона.
48. Ідея циклів та ритмів в історичному розвитку у політико-правових поглядах Д. Віко та О. Шпенглера.
49. Принципи історизму в політиці як вияв закономірностей розвитку суспільства.
50. Історична відповідальність і політика.

51. Загальні та етапні суперечності в політиці.
52. Історичне та логічне в історичному процесі.
53. Принцип історизму у практиці будівництва Української держави.
54. Неперервність причинно-наслідкових зв'язків у політичних процесах.
55. Причина та умова виникнення політичного явища, факту.
56. Політична доцільність, її сутність.
57. Політична діяльність як фактор спричиненості.
58. Системність політичних відносин та політичної діяльності.
59. Політичні відносини як система, їх функції.
60. Політична діяльність як система, її функції.
61. Суть природних та соціальних систем.
62. Ідеальні мотиваційні основи політичної діяльності, їхня системність.
63. Буття політичної влади.
64. Самовідтворення влади та ідеологія міллетаризму.
65. Принцип універсальності влади.
66. Суспільне буття політики та влади.
67. Принцип політичної онтології.
68. Співвідтворення влади через ідеологію модернізації.
69. Концепція «полюсів росту» Ф. Перру та А. Сові.
70. Проблема часового простору в суспільних науках.
71. Плюралізм типів соціального часу.
72. Політичний та астрономічний час.
73. Часові ритми, їх вплив на розвиток політичних процесів.
74. Політичний простір, його структура.
75. Соціальні форми часового простору в політиці, їхня типологія.
76. Геополітика як система зв'язків просторових і функціонально-політичних основ буття людини.
77. Дивергенція та інтеграція в системі геополітичного перегрупування.
78. Геополітика та цивілізаційна самосвідомість України: точки перетину.
79. Принципи утвердження політичного простору.
80. Проблема комунікативних зв'язків в геополітичному просторі держави.
81. Взаємовідносини між політикою та іншими організаційними й регулятивними системами суспільства.
82. Нормативність в політиці та культурі.
83. Політика та економіка.
84. Політика та ідеологія. Політика та релігія.
85. Політика та право.
86. Природа сили політичної влади. Взаємодія регулятивних систем.
87. Політика як мораль. Суть відносин «влада – закон – мораль».
88. Політика та свобода. Відповідальність в політиці.
89. Закон та ідеологія як засіб та мета політики.
90. Проблема легітимації влади як теорія політичної науки.
91. Проблема істинності влади та легітимація.
92. Способи легітимації політичної влади.
93. Перехідний період в суспільстві: умови, шдяхи й суперечності в легітимації влади.
94. Суб'єкти та об'єкти легітимації політичної влади.
95. Суть політичної дії, історичні способи її вияву.
96. Соціокультурні суперечності сучасного суспільства.
97. Природа культурної гегемонії. Інформаційна нерівність та політичний гегемонізм.
98. Гуманістичні універсалиї у мові та практиці сучасної політики.
99. Інформаційно-політичні технології в умовах «відкритого суспільства».

1. Політична географія: суть, особливості, підходи до трактування.
2. Об'єкт і предмет політичної географії.
3. Рівні та напрями досліджень у політичній географії.
4. Основні методи політичної географії.
5. Структура політичної географії. Міжпредметні зв'язки політичної географії.
6. Основні функції політичної географії. Роль політичної географії у пізнанні світу.
7. Геополітика: об'єкт, предмет, функції. Співвідношення геополітики й політичної географії.
8. Етапи розвитку політичної географії і геополітики: характеристика і особливості.
9. Політико-географічні погляди Ф. Ратцеля.
10. Політико-географічні аспекти теорії Р. Челлена.
11. Праця «Середня Європа» Ф. Науманна.
12. «Геополітика» К. Хаусхофера.
13. Політико-географічні ідеї Х. Маккіндера.
14. Теорія «морської могутності» А. Мехена.
15. Геополітичні погляди Н. Спайкмена.
16. Політико-географічні ідеї Р. Хартшорна.
17. Концепція «номосу» К. Шмітта.
18. «Географія людини» у працях П. Відаль де ла Блаша.
19. Теорія «мондіалізму». Геополітичні погляди Ф. Фукуями.
20. Витоки і основні ідеї концепції атлантизму. Геополітичні погляди Г. Кіссінджера
21. Цивілізаційний аспект геополітичних відносин у дослідженнях С. Гантінгтона.
22. Концепція американського експансіонізму З. Бжезінського.
23. Становлення й розвиток української політико-географічної та геополітичної думки (М. Драгоманов, С. Рудницький, М. Грушевський, В. Липинський, Ю. Липа).
24. Поняття про політичну карту світу, вузьке і широке трактування.
25. Підходи до трактування суті поняття «політична карта світу».
26. Властивості політичної карти світу (полікомпонентність, структурність, цілісність, емерджентність тощо)
27. Періоди формування політичної карти світу і їхні особливості.
28. Імперії, періоди їх існування.
29. Португальська, Голландська, Французька, Іспанська та ін. імперії.
30. Типи імперій.
31. Кількісні і якісні зміни на політичній карті світу (акреція, цесія тощо).
32. Території, види територій.
33. Залежні території: колонії, заморські території, протекторати, підопічні території, домініони, васалітети, мандатні території, кондомініуми.
34. Державна територія, її складові частини.
35. Причини (концепції) виникнення держави.
36. Ознаки та функції держави.
37. Анклави та ексклави.
38. Визнані та невизнані держави.
39. Вождества та архаїчні держави.
40. Національні та паннаціональні держави.
41. Міста-держави, їх особливості.
42. Багатонаціональні держави, моделі регулювання відносин в багатонаціональних державах.
43. Розділені нації та нації без державності.
44. Суверенні, частково визнані та невизнані держави.
45. Держави-юрисдикції та повстанські держави.
46. Держави, що не відбулися та уряди у вигнанні.
47. Протодержави та квазідержави.
48. Класифікації та типології країн світу (за площею, політичним статусом, географічним положенням, формою, чисельністю населення, рівнем економічного розвитку,

релігійною приналежністю, особливостями етнонаціональної структури населення тощо).

49. Регіональний підхід у типології держав світу.
50. Форма держави: державне правління, державний устрій
51. Типи федерацій (за Колосовим і Мироненком)
52. Держави у складі Співдружності.
53. Столиця як політичний центр держави: функції, типи.
54. Столиці федеративних держав.
55. Гіпертрофія і гіпотрофія столиць.
56. Багатостоличність, особливості перенесення столиць.
57. Лімологія – наука про кордони. Поняття “державного кордону”, етапи встановлення.
58. Делімітація і демаркація. Причини редемаркації.
59. Лімес і лімітроф.
60. Підходи до вивчення кордонів.
61. Класифікація кордонів.
62. Функції державних кордонів, їх співвідношення.
63. Прикордонні та транскордонні регіони.
64. Транскордонна співпраця.
65. Інтеграційні об’єднання. Типи інтеграції.
66. Теорії інтеграції.
67. Зони безвізового режиму.
68. Зони вільної торгівлі.
69. Політичні унії, типи уній.
70. Мезорегіоналізм і трансрегіоналізм.
71. Поняття міжнародної організації, етапи становлення.
72. Універсальні (всесвітні) міжнародні організації.
73. Регіональні об’єднання на політичній карті світу, їх типи. Умови і причини регіональної інтеграції.
74. Спеціалізовані («галузеві») міжнародні організації.
75. ОПЕК, географія учасників.
76. Організація Об’єднаних Націй. Спеціалізовані установи ООН
77. Європейська інтеграція: основні інтеграційні об’єднання.
78. Структурні елементи ЄС
79. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).
80. Організація Північноатлантичного договору (НАТО).
81. Організація американських держав (ОАД).
82. Міжнародні організації, що об’єднують держави Південної Америки.
83. Організація африканської єдності (ОАЄ).
84. Основні етапи й шляхи створення міжнародних організацій.
85. НАФТА і АСЕАН, АТЕС.
86. Ліга арабських держав та Організація "Ісламська конференція".
87. «Рух неприєднання».
88. СНД та організації, що виникли за участю держав, утворених на теренах СРСР.
89. САДК, ЕКОВАС.
90. Міжнародні неурядові організації.
91. Електоральна географія, сутність, предмет та об’єкт дослідження.
92. Головні завдання та напрями досліджень електоральної географії. Електоральна структура.
93. Географічні фактори голосувань.
94. Географія представництва.
95. Електоральна поведінка.
96. Електоральний простір: поняття, сутність, структура.
97. Політико-географічне районування та електоральна структура України.

Зовнішня політика зарубіжних країн та України

1. Зовнішня політика держави: суть, принципи реалізації.
2. Співвідношення внутрішньої і зовнішньої політики держави.
3. Типи зовнішньої політики.
4. Національний інтерес.
5. Типологія національних інтересів.
6. Національна безпека.
7. Види національної безпеки.
8. Шляхи забезпечення національної безпеки.
9. Національна безпека України, її нормативне регулювання.
10. Типологія зовнішньополітичних відносин.
11. Особливості зовнішньої політики за П. Мак-Гоуеном, Дж. Розенау, Г. Моргентау, Дж. Беллерсом.
12. Функції зовнішньої політики.
13. Засоби зовнішньої політики.
14. Принципи зовнішньої політики
15. Основні історичні періоди становлення та розвитку зовнішньої політики.
16. «Середня Європа» та Україна
17. З. Бжезінський про Україну.
18. Концептуальні засади зовнішньої політики України.
19. Етапи становлення зовнішньої політики України.
20. Напрями зовнішньої політики України.
21. Нормативно-правове забезпечення зовнішньої політики України.
22. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики»
23. Хартія про особливе партнерство між Україною і НАТО.
24. Україна і ОБСЄ.
25. України і Рада Європи.
26. НАТО і Україна.
27. СОТ і Україна.
28. СНД і Україна.
29. Взаємодія України із організаціями: ЮНЕСКО і МАГАТЕ.
30. Особливості взаємодії України з МВФ, СБ, ЄБРР.
31. ООН і Україна.
32. Європейський Союз і Україна.
33. Концептуальні засади зовнішньої політики Польщі щодо України в 90-х роках ХХ ст.
34. Договір про добросусідство, дружні відносини та співробітництво між Україною і Польщею.
35. Нормативно-правова база відносин України і Польщі.
36. Періодизація українсько-польських відносин за Б. Гудем.
37. Вплив європейської інтеграції на розвиток відносин між Польщею та Україною.
38. Пріоритети зовнішньої політики Польщі після 2010 року.
39. Стратегічне партнерство України і Польщі.
40. Транскордонне співробітництво України й Польщі.
41. Класифікація держав чорноморського регіону.
42. Основні періоди українсько-угорських відносин.
43. Зовнішня політика Угорщини на сучасному етапі.
44. Україно-чеські відносини.
45. Східне партнерство та Україна.
46. Вишеградська група та Україна.
47. Зовнішня політика Чехії.
48. Зовнішня політика Литви.
49. Зовнішня політика Латвії.
50. Зовнішня політика Естонії.

51. Суперечності розвитку українсько-румунських відносин.
52. Проблеми острова Зміїний.
53. Проблема Придністров'я в україно-румунських стосунках.
54. Пріоритети зовнішньої політики Румунії.
55. Взаємовідносини України та Туреччини на сучасному етапі.
56. Пріоритети зовнішньої політики Туреччини.
57. Становлення і розвиток українсько-німецьких відносин.
58. Східна зовнішньополітична стратегія ФРН.
59. Договірно-правова база співробітництва між Україною та Німеччиною.
60. Українсько-французькі відносини.
61. Становлення і розвиток відносин України і Великої Британії.
62. Українсько-італійські відносини.
63. Українська діаспора в країнах Європи.
64. Національні інтереси України в Європі.
65. Основні напрями зовнішньої політики США.
66. Основні етапи українсько-американських відносин.
67. Стратегічні відносини України зі США.
68. Особливості зовнішньої політики США за демократів та республіканців.
69. Українсько-канадські відносини.
70. Україна і країни Латинської Америки.
71. Конфлікт на Донбасі. Війна Росії проти України.

Історія та теорія демократії

1. Багатозначність поняття «демократія». Суть демократії.
2. Критерії та принципи демократії, їхній взаємозв'язок.
3. Л. Даймонд про парадокси демократії.
4. Демократія як ідеал і дійсність. Поліархія Р. Даля.
5. Пастки, загрози й межі демократії. А. де Токвіль про загрози демократії.
6. Економічні передумови демократії.
7. Соціокультурні передумови демократії.
8. Суть афінської демократії, її становлення та розвиток.
9. Політичні реформи Солона, їхня суть.
10. Розвиток афінської демократії, її інституціоналізація при правлінні Клісфена.
11. «Золотий вік» афінської демократії при Періклі. Суть реформ Перікла.
12. Причини кризи афінської демократії та форми її прояву.
13. Елементи демократії в українській історичній традиції.
14. Принцип суверенітету народу як ядро демократії. Погляди К. Поппера на цю проблему.
15. Базові цінності західної цивілізації як основа демократичного правління. М. Вебер про основні фактори, які сформували «дух капіталізму».
16. Опозиція як політичний інститут демократичного суспільства: суть і функції.
17. Політичний плюралізм як принцип демократії. Культура плюралізму.
18. Права та свободи людини. Система захисту прав і свобод людини в Україні.
19. Гласність і свобода слова (преси) як принцип демократії.
20. Середній клас як основа розвитку демократії.
21. Принцип розподілу влади як важливий атрибут демократії. Ідея розподілу влади в творах Дж. Локка і Ш.-Л. Монтеск'є.
22. Парламентаризм як політичний інститут, його функції. Структура парламентів.
23. Дж. Мілль про інтереси і представництво.
24. Толерантність як демократичний принцип оперування з багатоманітністю.
25. Вибори як інститут демократії: суть, основні функції.
26. Вибірчі системи, їх характеристика.

27. Популізм як феномен політичного життя: суть та можливі загрози для демократії.
28. Групи інтересів: поняття, типологія, функції.
29. Лобізм як соціально-політичне явище: суть та етапи розвитку.
30. Особливості формування груп інтересів в сучасній Україні.
31. Роль політичних партій у розвитку демократії.
32. Поняття бюрократії, її функції та соціальний статус.
33. Бюрократія і політики: взаємовідносини між ними.
34. Суть та структура громадянського суспільства. Громадянське суспільство як умова свободи і демократії.
35. Ліберальна модель демократії, її риси та слабкі сторони. Р.
36. Р. Даль про основні аспекти ліберальної демократії.
37. Й. Шумпетер – основоположник сучасних теорій демократії.
38. Плюралістична теорія демократії, її ознаки. Слабкі сторони плюралістичної теорії демократії.
39. Елітарна теорія демократії, її інститути.
40. Партисипаторна (учасницька) теорія демократії.
41. Корпоративна теорія демократії.
42. Соціал-демократична теорія демократії, її основні інститути.
43. Моделі демократії за Д. Гелдом.
44. Ф. А. Гаєк про демократичний ідеал.
45. Ю. Габермас про три нормативні моделі демократії.
46. Політико-правовий нігілізм: суть, форми прояву.
47. Мажоритарна модель демократії.
48. Консенсусна модель демократії.
49. Американська модель демократії.
50. Французька модель демократії.
51. Основні цінності сучасної демократії.
52. Теорія переходу або транзитологія. Д. А. Растоу про переходи до демократії.
53. А. Пшеворський про переходи до демократії: лібералізація і демократизація.
54. Три хвилі демократизації за С. Гантінгтоном.
55. Зміст та особливості третьої хвилі демократизації.
56. Фази посткомуністичної трансформації за З. Бжезінським.
57. Стадії демократичного переходу (Д. Растоу, Ф. Шміттер, О. Доннелл).
58. С. Гантінгтон про моделі переходу від тоталітаризму, авторитаризму до демократії.
59. Розвинуті стабільні демократії, консолідовані демократії та псевдodemократії, їхня характеристика.
60. Особливості і труднощі посткомуністичної трансформації в Україні.
61. Оптимальна модель демократії для України.
62. Глобалізація: виклики та можливості для демократизації.
63. Д. Гелд про демократію і глобальний порядок.
64. Л. Даймонд про консолідацію демократії і політичну культуру.
65. Електронний уряд та цифрова (електронна) демократія.

Політичний процес

1. Суть, ознаки політичного процесу
2. Структура політичного процесу
3. Основні підходи до вивчення політичного процесу.
4. Політичний процес як форма функціонування політичної системи суспільства.
5. Структура та функції політичної системи.
6. Механізм і апарат держави.
7. Типологія політичних систем.
8. Теорія політичної системи Д. Істона.
9. Теорія політичної системи Г. Алмонда.

10. Комунікативна теорія політичної системи К. Дойча.
11. Суть, ознаки і елементи політичного режиму.
12. Типи політичних режимів та їхні основні ознаки.
13. Соціальні підстави політичних процесів.
14. Соціальні групи як суб'єкти політичної діяльності.
15. Теорія соціальної стратифікації.
16. Суть і типи соціальної мобільності.
17. Влада як основа політичних процесів: суть, ознаки.
18. Роль і функції політичної еліти у політичних процесах.
19. В. Парето про роль еліти у політичних процесах.
20. Г. Моска про виділення еліти як умову існування цивілізації.
21. Р. Мілс про єдину владну еліту.
22. Р. Міхельс про співвідношення еліти і демократії.
23. Закрите і відкрите суспільство, істеблішмент і номенклатура.
24. Суть, роль та функції лідерів у політичних процесах.
25. Типології лідерства.
26. Професійна відповідальність сучасної політико-владної еліти
27. Політична діяльність: суть, структура, детермінанти.
28. Політичне керівництво: суть, основні суб'єкти.
29. Форми участі індивідів у політиці.
30. Режимми протікання політичних процесів.
31. Типологія політичних процесів
32. Політична активність та політична поведінка: суть і типи.
33. Виборча кампанія як форма політичної діяльності.
34. Феномен опозиції у публічній політичній діяльності.
35. Типи політичної опозиції.
36. Вибори і виборчий процес.
37. Політичний ПР і виборча кампанія.
38. Суть політичних партій як суб'єктів політичної діяльності.
39. Роль і функції партій в суспільстві.
40. Типи політичних партій та їх вплив на політичні процеси.
41. Групи тиску та їхній вплив на політичні процеси.
42. Визначення і характеристика партійних систем.
43. Концепція поляризованості партійних систем Дж. Сарторі.
44. Взаємозв'язок партійної і виборчої системи.
45. Політичні рішення: суть, особливості.
46. Теоретичні підходи до аналізу рішень.
47. Класифікація політичних рішень.
48. Категорії аналізу політичних рішень.
49. Суть поняття «політична технологія».
50. Основні політичні технології.
51. Виборчі технології.
52. Принципи, моделі політичної модернізації.
53. Теорія політичного розвитку.
54. Процес політичної модернізації суспільства.
55. Політична демократизація суспільства.

Політична соціологія

1. Особливості виникнення політичної соціології як науки в XX столітті.
2. Особливості розвитку політичної соціології в радянській і пострадянській науці.
3. Предмет і структура політичної соціології як науки.
4. Особливості інтерпретації предмету політичної соціології провідними науковими школами.

5. Співвідношення предмету політичної соціології з іншими науками про політичні явища і процеси.
6. Методи політичної соціології і дослідницькі завдання політичної соціології.
7. Способи аналізу даних масових опитувань. Можливості і обмеження масових опитувань.
8. Методи теоретичного пізнання політичних явищ і процесів.
9. Особливості соціологічної інтерпретації політики.
10. Соціальне як категорія політичної соціології.
11. Сучасні парадигми пізнання політичного світу.
12. Поняття рейтингу. Рейтинги довіри та електоральні рейтинги.
13. Соціально-політичних поглядів М. Вебера.
14. Об'єктивні і суб'єктивні критерії належності до середнього класу. Об'єктивні і суб'єктивні критерії приналежності до середнього класу в Україні.
15. Особливості соціально-політичних поглядів Т. Джефферсона.
16. Особливості соціально-політичних поглядів Н. Бердяєва.
17. Роль і місце політики в житті сучасних суспільств.
18. Особливості соціально-політичних поглядів Р. Дарендорфа.
19. Роль порівняльної методології в розумінні сучасних політичних процесів.
20. Особливості соціально-політичних поглядів А. Токвіля.
21. Особливості соціально-політичних поглядів М. Бакуніна.
22. Особливості соціально-політичних поглядів П. Бурдьє .
23. Особливості соціально-політичних поглядів Р. Арона.
24. Особливості соціально-політичних поглядів П. Сорокіна. Соціологічні погляди П. Сорокіна на проблему революцій.
25. Поняття «політичний простір» та його характеристики.
26. Соціально-філософські інтерпретації влади.
27. Особливості політичної стратифікації сучасного українського суспільства.
28. Особливості соціально-політичних поглядів Г. Плеханова.
29. Функції політики як соціального інституту, оцінка їхньої ефективності.
30. Особливості поглядів Г. Гроція на проблему соціальної гармонії у суспільстві.
31. Влада як конфліктні відносини.
32. Особливості соціально-політичних поглядів П. Новгородцева.
33. Влада як міжособові відносини.
34. Типи солідарності по Е. Дюркгейму.
35. Соціально-політичні погляди Р. Міхельса.
36. Ідеї П. Бурдьє про специфіку політичного поля соціального простору.
37. Влада як центральний елемент організованого суспільства, універсальні підстави влади.
38. Теоретичні моделі владної стратифікації сучасних індустріальних суспільств.
39. Фактори, що впливають на громадську думку з питань внутрішньої і зовнішньої політики.
40. Структурно-функціональний підхід до аналізу політики і політичної діяльності в теорії Т. Парсонса.
41. Інституційний підхід до вивчення політики (Г. Спенсер).
42. Поняття ірраціональної і раціональної влади за Й. Шумпетером та Е. Фроммом.
43. Демографічні фактори соціального життя у концепції Ж. Бодена.
44. Ідеї конфліктності соціального життя у поглядах К. Маркса і Л. Гумпловича.
45. Марксистська традиція аналізу політичної культури.
46. Соціальні технології регіонального управління.
47. Методи соціологічного вивчення груп інтересів і соціальних рухів.
48. Поняття і моделі «соціального партнерства».
49. Специфіка взаємодії соціальної сфери суспільства і політики.
50. Методи вивчення соціальної підтримки.
51. Поняття та функції соціально-політичних конфліктів.

52. Соціальні рухи і організації: сутність, особливості та функції.
53. Виникнення і розвиток суспільних рухів, організацій і партій в сучасній Україні.
54. Роль культурних факторів у формуванні громадської думки.
55. М. Вебер про причини тривалого панівного становища бюрократії в суспільстві.

Партологія

1. Політичні партії у системі громадсько-політичних об'єднань.
2. Об'єкт та предмет партології.
3. Теоретико-методологічний інструментарій партології.
4. Роль партій у житті суспільства.
5. Політичні партії та демократія.
6. Політичні партії у структурі громадянського суспільства.
7. Місце політичних партій у політичній системі суспільства.
8. Причини виникнення політичних партій. Походження політичних партій.
9. Партії внутрішнього (парламентського) та зовнішнього (позапарламентського) походження.
10. Складові генетичної моделі походження партій.
11. Суть поняття «політична партія». Теоретичні підходи до визначення політичної партії. Вузьке та широке визначення політичної партії.
12. Бар'єри (пороги) розвитку політичних партій.
13. Етапи історичного розвитку партій.
14. Партії як аристократичні угруповання. Торі та вігі.
15. Партії як політичні клуби.
16. Масові політичні партії: суть та причини виникнення.
17. Ліберальне товариство реєстрації виборців.
18. Європейські політичні партії.
19. Консервативна партія Сполученого Королівства, Лейбористська партія Сполученого Королівства.
20. Американські політичні партії. Демократична партія США. Республіканська партія США.
21. Ерозія контрольних функцій партій.
22. Ерозія політичної лояльності.
23. «Криза політичних партій» та її пояснення.
24. Т. Гоббс і Д. Юм про політичні партії.
25. Е. Берк про політичні партії.
26. Ш.-Л. Монтеск'є та Ж.-Ж. Руссо про політичні партії.
27. Г. В. Гегель про політичні партії.
28. Й. К. Блунчлі про політичні партії.
29. А. Токвіль і Дж. Ст. Міль про політичні партії.
30. Г. Еллінек про політичні партії.
31. Г. Кельзен про політичні партії.
32. М. Острогорський і Р. Міхельс про політичні партії.
33. М. Вебер про політичні партії.
34. М. Дюверже про політичні партії.
35. В. Кротті та Дж. Шлезінджер про політичні партії.
36. Я. Лейн та С. Ерссон про політичні партії.
37. Дж. Сарторі про політичні партії.
38. Проект К. Джанди.
39. Індикатори політичної партії.
40. Організованість як індикатор політичної партії.
41. Залученість як індикатор політичної партії.
42. Узгодженість як індикатор політичної партії.

43. Автономія як індикатор політичної партії.
44. Проблемна орієнтація як індикатор політичної партії.
45. Класовість як індикатор політичної партії.
46. Партійна програма як індикатор політичної партії.
47. Стратегія і тактика як індикатор політичної партії.
48. Місце в системі влади як індикатор політичної партії.
49. Інституалізація як індикатор політичної партії.
50. Визначення функцій партій та їх типологія.
51. Виражені та приховані функції.
52. Функція формування політичних цілей та завдань.
53. Функція артикуляції та інтеграції соціальних інтересів.
54. Функція політичної ідентифікації.
55. Функція мобілізації мас.
56. Виборча функція.
57. Функція зв'язку.
58. Функція керівництва.
59. Функції партій у недемократичних, постколоніальних та перехідних суспільствах
60. Типологія політичних партій. Основні підходи до типології політичних партій.
61. Типи політичних партій (кадрова, масова, партія-виборців, національно-визвольна, транзитна).
62. Різновиди політичних партій (партія-комітет, партія-група, народна партія, революційна партія, фашистська партія).
63. Джерела та напрямки трансформації партій.
64. Класифікація партій за їхньою величиною (великі та малі, маргінальні партії, партія-петля, відірвані партії).
65. Класифікація партій за рівнем репрезентативності (істотні та неістотні партії).
66. Класифікація партій за походженням (парламентські та позапарламентські партії).
67. Класифікація партій за організаційним критерієм (партії фахового і територіального типу, централізовані та децентралізовані партії, партії демократичного та недемократичного типу, партії одноосібного та колегіального типу керівництва, партії парламентського та позапарламентського типу керівництва, партії безпосереднього та опосередкованого членства).
68. Класифікація партій на підставі класового критерію (робітничі, селянські, дрібнобуржуазні, буржуазні, революційні, реформістські, консервативні, реакційні партії).
69. Класифікація партій за їхнім ставленням до політичної системи (антисистемні та просистемні партії).
70. Класифікація партій на основі ідеологічного критерію.
71. Суть поняття «партійне керівництво» та фактори, що визначають його характер (тип виборчої системи, структура парламенту, характер політичного режиму).
72. Типи партійного керівництва (однопартійне керівництво, коаліційне керівництво, домінуюче керівництво).
73. А. Лійпхарт про моделі партійного керівництва.
74. Проблеми і труднощі політичного керівництва у перехідний період.
75. Виборчі коаліції.
76. Мінімально виграшні і максимально закриті коаліції.
77. Адаптивні, субадаптивні і суперадаптивні коаліції.
78. Парламентські коаліції.
79. Урядові коаліції.
80. Партійна система: суть поняття, основні підходи до визначення.
81. Фактори, що визначають конфігурацію партійної системи.
82. Соціально-політичні поділи.
83. Поділ на соціально-економічній основі.
84. Поділ на територіальній основі.

85. Поділ на релігійній основі.
86. Поділ на етнічній основі.
87. Поділ на основі постматеріальних цінностей.
88. Однопартійна, двопартійна та багатопартійні системи.
89. Типологія партійних систем М. Дюверже, Р. Даля, Блонделя, Дж. Сарторі.
90. Типологія партійних систем Г. Сміта, А. Вейра, П. Майера, А. Сіароффа, С. Волінца. А. Блау.
91. Типологія партійних систем М. Лейвера і К. Бенойт.
92. Фінансування політичних партій.
93. Партійна система України.

Псефологія

1. Вибори та голосування як способи здійснення народовладдя.
2. Вибори та демократія.
3. Поняття виборів та їх місце в державі.
4. Типи виборів.
5. Функції виборів у демократичному суспільстві.
6. Функції виборів у недемократичному суспільстві.
7. Участь у виборах.
8. Абсентеїзм як різновид електоральної поведінки.
9. Поняття виборчого права та його принципи.
10. Виборчі цензи. Невиборність і несумісність.
11. Історія боротьби за впровадження всезагального виборчого права.
12. Боротьба за жіночі виборчі права, за скасування кольорових та молодіжних виборчих цензів.
13. Поняття, суб'єкти і засади виборчого процесу.
14. Демократичні стандарти виборів.
15. Основні етапи виборчого процесу.
16. Принципи, форми, засоби та обмеження передвиборної агітації.
17. Способи перешкоджання здійснення виборчого права.
18. Форми незаконного впливу на виборців.
19. Способи протидії незаконному впливу на виборців.
20. Відповідальність за порушення виборчих прав.
21. Виборча (електоральна) функція політичних партій.
22. Підбір партійних кандидатів для участі у виборах, їх підготовка.
23. Поняття виборчої системи та її функції.
24. Елементи виборчих систем.
25. Оцінювання виборчих систем.
26. Виборча система і групове представництво.
27. Рівень пропорційності виборчих систем, дискримінаційні виборчі системи.
28. Класифікація виборчих систем.
29. Сім'ї виборчих систем.
30. Виборчий округ. Джерімендерінг. Виборча геометрія.
31. Виборчий бюлетень.
32. Способи і методи голосування.
33. Виборчі (партійні) списки.
34. Виборчий бар'єр.
35. Виборча формула. Правила переведення голосів у мандати. Способи обрахунку голосів
36. Рівні розподілу голосів виборців.
37. Виборча квота та методи її обчислення.
38. Виборчий залишок та способи його переведення у мандати. Методи дільників.
39. Мажоритарна виборча система: переваги і недоліки.

40. Типологія мажоритарних виборчих систем.
41. Мажоритарно-преференційна виборча система.
42. Пропорційна виборча система: переваги і недоліки.
43. Типологія пропорційних виборчих систем: панашаж, єдиного перехідного голосу.
44. Напівпропорційні виборчі системи.
45. Змішана виборча система: переваги і недоліки.
46. Типологія змішаних виборчих систем.
47. Персоналізована пропорційна система.
48. Куріальна виборча система.
49. Роль та значення виборчих систем.
50. Політичні наслідки виборчих систем.
51. Ефективність виборчих систем.
52. Виборча інженерія. Розробка виборчих систем. Фактори і критерії розробки виборчих систем.
53. Виборчі системи країн світу.
54. Правові основи проведення виборів в Україні.
55. Порядок складання та уточнення списків виборців в Україні.
56. Територіальна організація виборів в Україні. Виборчі комісії.
57. Загальні вимоги до підрахунку голосів. Послідовність підрахунку голосів.
58. Трансформація електоральної системи з виборів Президента України. Суб'єкти електорального процесу на президентських виборах.
59. Трансформація електоральної системи з виборів народних депутатів України.
60. Види виборів народних депутатів України, строки і порядок їх призначення.
61. Трансформація електоральної системи з виборів депутатів місцевих рад, міських, селищних, сільських голів.
62. Види місцевих виборів в Україні, терміни і порядок їх призначення. Вибори до органів самоврядування ОТГ.
63. Референдуми в системі представницької демократії.
64. Особливості плебісцитів як форми прямої демократії.
65. Референдумна історія сучасної України.
66. Поняття виборчої кампанії, її суб'єкти, учасники, основні стадії.
67. Особливості формування іміджу у виборчих кампаніях.
68. Стратегія і тактика виборчої кампанії.
69. Організація управління у виборчих кампаніях.
70. Фінансування виборчої кампанії. Фандрайзинг.
71. Основи агітації та пропаганди у виборчих кампаніях.
72. Технології діагностичних і аналітичних досліджень у виборчих кампаніях.
73. Організація і проведення соціологічних досліджень в ході підготовки і проведення виборчих кампаній.
74. Пропорційна виборча система із відкритими списками і перспективи її запровадження в Україні.
75. Особливості організації та проведення президентських виборів в Україні у 2019 році.
76. Особливості організації та проведення позачергових парламентських виборів в Україні у 2014 році.
77. Особливості організації та проведення місцевих виборів в Україні у 2015 році.
78. Виборча система Аргентини.
79. Виборча система Японії.
80. Виборча система Фінляндії.
81. Виборча система Іспанії.
82. Виборча система Індії.
83. Виборча система Італії.
84. Виборча система Афганістану.
85. Виборча система Хорватії.
86. Виборча система Франції

87. Виборча система Польщі.

Місцеве самоврядування

1. Місцеве самоврядування : поняття суть та наукові підходи.
2. Теорія природних прав вільної громади.
3. Громадівська теорія.
4. Державницька теорія (політичний та юридичний напрями).
5. Сучасні теорії місцевого самоврядування.
6. Теорія дуалізму муніципального управління.
7. Самоврядування в теоріях українських вчених.
8. Погляди А.де Токвіля щодо сутності місцевого самоврядування. Трирівнева система адміністративно-територіального устрою. Три рівні локальної системи.
9. Співвідношення понять «локальна демократія» та «місцеве самоврядування».
10. Співвідношення понять «громадянське суспільство» і «місцеве самоврядування»
11. Самоврядування в часи Київської Русі.
12. Магдебурзьке право в українських містах та його значення.
13. Козацьке самоврядування. Конституція Пилипа Орлика.
14. Земська реформа та її значення для України.
15. Конституційно-правові акти кінця ХІХ-поч. ХХ ст. про місцеве самоврядування.
16. Становлення і головні тенденції розвитку місцевого самоврядування в Україні з поч. 90-х рр. Основні закони та документи.
17. Особливості сучасного місцевого самоврядування.
18. Реформи децентралізації. Типологія децентралізації.
19. Англо-американська модель місцевого самоврядування та її особливості.
20. Форми місцевого самоврядування.
21. Континентально-європейська модель місцевого самоврядування.
22. Іберійська модель місцевого самоврядування та її особливості.
23. Радянська модель місцевого самоврядування.
24. Принципи місцевого самоврядування в Європейській Хартії про місцеве самоврядування та Всесвітній декларація місцевого самоврядування.
25. Сфера виключної та делегованої компетенції місцевого самоврядування у різних політико-управлінських системах.
26. Громади як основний елемент місцевого самоврядування.
27. Види та функції та повноваження територіальних громад.
28. Форми діяльності місцевих громад. Загальні збори громадян за місцем проживання.
29. Місцеві ініціативи та громадські слухання.
30. Представницькі органи місцевого самоврядування в Україні.
31. Світовий досвід функціонування представницьких органів.
32. Основні види виконавчих структур місцевого самоврядування їх функції.
33. Роль партій у місцевому політичному житті громад.
34. Форми участі громадян у місцевому самоврядуванні.
35. Місцеве самоврядування і децентралізація.
36. Сутність муніципального управління, його методи та інструменти.
37. Електронне врядування на місцевому рівні.
38. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування.
39. Моделі економічного розвитку громад. Місцевий економічний розвиток.

Політичні еліти і лідерство

1. Еліта і лідер як політологічні категорії.
2. Методи дослідження політичної еліти і лідерства.
3. Причини елітарності суспільства. Теорії обґрунтування еліт.

4. Теорія «правлячого класу» Г. Моски.
5. Теорія еліти В. Парето.
6. Концепція еліти Р. Міхельса.
7. Марксизм і теорія панівного класу.
8. Фашистський варіант елітаризму.
9. Консервативно-аристократичний елітизм.
10. Ліберальні теорії еліт.
11. Теорії демократичного елітизму (Й. Шумпетер, М. Вебер, К. Мангейм, С. Ліпсет, Дж. Сарторі, Ч. Міллс, Н. Боббіо).
12. Концепція плюралізму еліт (Д. Трумен, Д. Рісмен, Р. Даль, Р. Арон).
13. Неоелітизм.
14. Уявлення про князя у творах періоду Київської Русі.
15. Вчення про еліту і лідера в період українського Відродження.
16. Ідеї еліти в політичній думці України кінця XIX – початку XX ст.
17. Концепція «національної аристократії» В. Липинського.
18. Елітарні ідеї Д. Донцова.
19. Теорія рис лідерства.
20. Ситуативна теорія лідерства.
21. Теорія визначальної ролі послідовників (конституентів), атрибутивна теорія.
22. Синтетична теорія лідерства, теорія очікування-взаємодії.
23. Поведінкові теорії лідерства.
24. Теорія гуманістичного спрямування, мотиваційна теорія лідерства.
25. Психологічні концепції політичного лідерства.
26. Еліта в інформаційному суспільстві.
27. Адхократія.
28. Нетократія.
29. Теорія політичної еліти М. Кастельса.
30. Суть та структура політичної еліти.
31. Функції політичної еліти.
32. Типи еліт.
33. Форми політичної еліти.
34. Типи політичних лідерів.
35. Формування політичної еліти.
36. Поняття та типи рекрутування політичної еліти.
37. Система гільдій як тип рекрутування, її основні принципи.
38. Антрепренерська система добору політичної еліти, її основні принципи.
39. Теоретико-методологічне забезпечення дослідження політичної еліти в перехідних політичних системах.
40. Роль політичної еліти у процесах політичної трансформації.
41. Проблеми та перспективи нових політичних еліт.
42. Формування та етапи становлення політичної еліти України.
43. Складові української політичної еліти.

Політична культура і психологія

1. Становлення політичної психології як самостійної наукової дисципліни.
2. Об'єкт і предмет політичної психології.
3. Методи і функції політичної психології.
4. Стійкі елементи у структурі політичної психології.
5. Рухомі елементи у структурі політичної психології.
6. Позитивістські концепції політичної психології.
7. Антипозитивістські концепції політичної психології.
8. Поняття особистості у політичній психології. Структура особистості.
9. Індивідуально-психологічні характеристики особистості.

10. Суть та структура когнітивних процесів.
11. Суть, структура і типи політичних установок.
12. Суть та типи конформізму.
13. Влада як політико-психологічний феномен.
14. Легітимність влади як психологічне поняття.
15. Політична поведінка та її типи.
16. Психологія електоральної поведінки.
17. Психологія політичної участі.
18. Типи макрогруп та їхня характеристика.
19. Психологія масової політичної свідомості та поведінки.
20. Механізм утворення натовпу: чутки і циркулярна реакція.
21. Види натовпу та їх характеристика.
22. Політичне лідерство як психологічний феномен.
23. «Я»- концепція політичного лідерства.
24. Проблеми несвідомого у політичній психології.
25. Проблеми психології політики у поглядах З.Фрейда.
26. К. Юнг про структуру психіки та її вплив на життєдіяльність.
27. Компенсаторна теорія політики А. Адлера і Г. Лассуелла.
28. Авторитарна особистість: суть та характеристики.
29. Причини і психологічні характеристики політичного насилля.
30. Види політичного насилля.
31. Психологія геноциду та політичного тероризму.
32. Суть поняття «політична культура».
33. Форми функції політичної культури.
34. Типології політичної культури.
35. Демократична модель політичної культури.
36. Авторитарна політична культура.
37. Тоталітарна політична культура.
38. Поведінка як вияв політичної культури.
39. Цінності як елемент політичної культури.
40. Вплив ідеології на формування політичної культури.
41. Політична ідеологія: суть, види, функції.
42. Плюралізм як ознака демократичної політичної культури.
43. Політична соціалізація: суть, етапи, функції.
44. Типи політичної соціалізації.
45. Форми та органи політичної соціалізації.
46. Політичне виховання: суть та методи.
47. Культурна трансмісія, її шляхи.
48. Г. Алмонд і С. Верба про суть та типи політичної культури.
49. Вплив ЗМІ на політичну культуру.
50. Функції ЗМІ у формуванні політичної культури.
51. Місце і роль політичної культури у політичній системі.
52. Парламентська діяльність як вияв стану політичної культури.
53. Поняття «субкультура» та типи субкультур.
54. Громадянська культура: суть, ознаки.
55. Політичний міф як символічна мова політичної культури.
56. Ціннісні орієнтації: суть та види.
57. Політичний ідеал як елемент політичної культури.
58. Мораль і політика: вияв у рівнях політичної культури.
59. Культура політичного лідерства.

Політична влада

1. Еволюція політичної думки про владу.
2. Сутність категорії «влада», види влади, її елементи та ресурси.
3. Основні підходи до визначення влади.
4. Ресурси влади: типологія і проблеми мобілізації.
5. Форми влади: основні типології.
6. Індивідуальна і колективна влада.
7. Влада, вплив, примус: співвідношення понять.
8. Рівні і форми соціальної влади.
9. Історичний вимір концептуальних трактувань феномена влади.
10. Секційна і несекційна традиції у розумінні явища влади.
11. Влада як каузальні відносини.
12. Проблема потенційного і актуального у визначенні явища влади.
13. Макс Вебер і його внесок у розвиток наукового знання про владу.
14. Біхевіористська парадигма осмислення влади: Г. Лассуелл, Е. Кеппен і Р. Даль.
15. Порівняльний аналіз трактування влади у Т. Гобса, М. Вебера і Р. Даля.
16. Критика біхевіоризму у трактуванні явища влади: М. Бекрек, М. Беретц, С. Люкс.
17. Особливості трактування влади С. Люксом.
18. Влада як залежність, обмін та взаємини: А. Блау, Д. Ронг, Дж. Денбем.
19. Влада як атрибут системи (Т. Парсонс, Х. Арндт, М. Фуко).
20. Дискусія про «обличчя влади»: основні представники і концептуальні положення.
21. Загальна характеристика реляціоністських концепцій влади.
22. Теорії опору (Д. Картрайт, Ж. Френч, Б. Рейвен, М. Мальдер).
23. Теорії обміну ресурсами (П. Блау, М. Роджерс, А. Етціоні).
24. Теорії розподілу зон впливу (Д. Ронг).
25. Основні напрямки системної парадигми розуміння соціальної влади.
26. Влада у контексті теорії соціальних систем Т. Парсонса.
27. М. Крозье і його трактування явища влади.
28. Комунікативна сутність влади у системній концепції Н. Лумана.
29. Концепція влади М. Фуко та її критика Ю. Габермасом.
30. Теорія влади і держави П. Бурдьє.
31. Порівняльний аналіз біхевіористської, реляціоністської і системної концепцій влади.
32. Загальна характеристика психологічних інтерпретацій влади.
33. Г. Гекхаузен і його огляд підходів до мотивації влади.
34. Основні теорії мотивації влади (А. Адлер, К. Хорні, Е. Фромм).
35. Особливості психологічного трактування влади Е. Канетті.
36. Психологізм основних сучасних концепцій влади.
37. Співвідношення соціального і психологічного у явищі влади.
38. Загальна характеристика основних парадигм розуміння влади та правлячого класу в умовах політичної системи США.
39. Дискусія про структуру влади в американському суспільстві.
40. Ранні дослідження влади в американських містах.
41. Р. Даль і його дослідження влади у праці «Хто править».
42. Дослідження влади Ф. Хантером у праці «Структура влади у суспільстві».
43. Р. Престус як представник проміжної плюралістично-елітистської парадигми влади.
44. Марксистські концепції влади. Марксизм vs плюралізм і елітизм.
45. Концепції влади 70-80 рр. XX століття: машини зростання, міські політичні режими.
46. Дослідження влади Д. Міллера в Сіетлі, Брістолі, Кордобі і Лімі.

47. Порівняльні дослідження влади Дж. Волтона і Т. Кларка.
48. Досвід використання багатомірних моделей влади: дослідження М. Кренсона і Дж. Гевенти.
49. Марксистські дослідження влади у 1960-1980-х роках (С. Кокберн, В. Геес, М. Кастельс, Р. Гілс).
50. Дослідження влади Б. Ферман у Чикаго та Пітсбурзі.
51. Дослідження міських режимів у Європі. Стан і перспективи досліджень влади на локальному рівні в Україні.
52. Політичний режим міста Львова.
53. Регіональні політичні режими в Україні.
54. Категоріальний аналіз явища влади і проблема визначення політичної влади.
55. Загальна класифікація видів влади і місце у ній політичної влади.
56. Політична влада як влада, що реалізується у політичній сфері.
57. Політична влада як особливий вид влади у суспільстві.
58. Особливості співвідношення політичної та державної влади.
59. Поняття і ознаки державної влади.
60. Державна влада у різних політичних режимах: порівняльний аналіз.
61. Історичні віхи становлення уявлень про державну владу.
62. Засоби та механізми реалізації державної влади.
63. Легітимація і узурпація державної влади.
64. Форми і методи здійснення державної влади.
65. Основи організації державної влади.
66. Установча влада: сутність і умови реалізації.
67. Державна влада і державне управління.
68. Єдність державної влади: основні трактування.
69. Проблема легітимності влади і принцип розподілу влад.
70. Система стримувань і противаг у здійсненні державної влади.
71. Законодавча, виконавча і судова влади в системі розподілу влад.
72. Державна влада і місцеве самоврядування.
73. Політична влада в Україні.
74. Державна влада в Україні.
75. Місцеве самоврядування в Україні.

Державне управління

1. Менеджмент як наука і мистецтво.
2. Сутність управління.
3. Основні закони і принципи управління.
4. Методи і функції управління.
5. Рівні і ланки управління.
6. Кадри управління.
7. Визначення суті поняття «управління людськими ресурсами».
8. Управління людськими ресурсами у державно-командній та ринковій системі.
9. Етапи управління людськими ресурсами.
10. Управління людськими ресурсами в урядових організаціях.
11. Кадрові дії.
12. Основні засади концепції системи заслуг.
13. Зміст та властивості процесу управління.
14. Організація процесу управління.
15. Види процесів управління.
16. Керівництво в системі управління.
17. Основні професійні якості керівника.
18. «Сильні» і «слабкі» риси керівника.
19. Відмінності керівника від лідера.

20. Стилi керiвництва.
21. Держава як головний суб'єкт соцiального управлiння.
22. Становлення теорiї адмiнiстративно-державного управлiння у США.
23. Становлення теорiї адмiнiстративно-державного управлiння у Францiї.
24. Становлення теорiї адмiнiстративно-державного управлiння у Нiмеччинi..
25. Об'єкт i предмет державного управлiння.
26. Основнi принципи i функцiї державного управлiння.
27. Характеристики та особливостi державного органу.
28. Класифiкацiя державних органiв.
29. Система органiв державної влади в Україні.
30. Цiлi та функцiональна структура державного управлiння.
31. Законнiсть i вiдповiдальнiсть у державному управлiннi.
32. Правове регулювання державного управлiння.
33. Механiзм та апарат державного управлiння.
34. Контроль у сферi державного управлiння
35. Поняття, принципи та методи державної полiтики.
36. Основнi напрямки державної полiтики.
37. Інформацiя як основа державного управлiння.
38. Демократiя i бюрократiя в державному управлiннi.
39. Суть, особливостi управлiнського рiшення.
40. Класифiкацiя управлiнських рiшень.
41. М. Вудкок i Д. Френсiс про рiвнi прийняття рiшень.
42. Способи ухвалення управлiнських рiшень.
43. Переваги i недолiки групового методу ухвалення рiшень.
44. Модель ухвалення рiшень Врума-Ітона.
45. Методи ухвалення рiшень.
46. Типи прийняття рiшень на основi психологiчних якостей.
47. Етапи процесу прийняття управлiнських рiшень.
48. Управлiнська культура громадян.
49. Соцiальний контроль i управлiння.
50. Суть i структура управлiнської дiяльностi.
51. Форми управлiнської дiяльностi.
52. Стадiї управлiнської дiяльностi.
53. Поняття соцiальної комунiкацiї i її роль у державному управлiннi.
54. Види комунiкацiї у державному управлiннi та їх детермiнанти.

Політичний аналіз і прогнозування

1. Сутнiсть, основнi поняття та визначення полiтичного аналізу.
2. Основи наукового передбачення майбутнього.
3. Розвиток уявлень про майбутнє у Стародавньому свiтi.
4. Релiгiйно-утопiчні та фiлософсько-iсторичнi основи уявлень про майбутнє.
5. Соцiальне прогнозування в новiтнiй перiод.
6. Особливостi становлення, розвитку та сучасний стан полiтичного аналізу в Україні. Полiтичний аналіз у структурi полiтичної науки. Критерiї розмежування прикладної i теоретичної полiтологiї.
7. SWOT-аналiз як методика дослiдження полiтичних ситуацiй.
8. Матричний метод у полiтичному аналізі.
9. Фiлософсько-iнтелектуальний контекст прикладного полiтичного аналізу.
10. Моделювання та його застосування у полiтичному аналізі.
11. Становлення нацiональних шкiл полiтичного аналізу .
12. Експертнi методики полiтичного аналізу.
13. Використання кiлькiсних показникiв як допомiжного iнструментарiю сценарiотехнiки
14. Івент-аналiз у дослiдженнi полiтичних проблем.

15. Соціально-політичні передумови формування парадигми технологічного прогнозування.
 16. Основні типи та рівні політичного аналізу.
 17. Контент-аналіз як методика політичного аналізу.
 18. Сучасний етап розвитку досліджень майбутнього.
 19. Основні алгоритми політичного аналізу.
 20. Метод Делфі: сутність, можливості та сфери застосування.
 21. Політичний аналіз як дослідницький процес.
 22. Математичні методи політичного аналізу.
 23. Типологія прогнозів.
 24. Логіка політичного аналізу як інформаційно-аналітичної роботи.
 25. Спостереження у політичному аналізі.
 26. Прогнозування і прогностика.
 27. Політичний аналіз з позиції проблемної парадигми.
 28. Розробка сценаріїв політичного процесу на основі політичного аналізу.
 29. Інструментарій прогнозування.
 30. Основні підходи до формулювання проблеми в політичному аналізі.
 31. Ситуаційний аналіз у вивченні політичних явищ.
 32. Складання програми прогнозного дослідження.
 33. Концептуалізація як етап вивчення політичних проблем.
 34. Опитування, його різновиди і місце у вивченні політики.
- Політичне прогнозування як різновид соціального прогнозування.
35. Операціоналізація в політичному аналізі.
 36. Метод ПАТТЕРН в аналізі політики.
- Принципи політичного прогнозування.
37. Мета і програма політичного аналізу.
 38. Аналіз одномірного, двомірного та багатомірного розподілів у політичному аналізі.
- Методи політичного прогнозування.
39. Складання плану аналізу і вибір методів і методик.
 40. Соціологічні методики політичного аналізу.
- Етапи політичного прогнозування.
41. Інформаційний супровід політичного аналізу.
 42. Когнітивне картування у вивченні політики.
 43. Сутність, типи та етапи електорального прогнозування.
 44. Критерії оцінки варіантів політики в політичному аналізі.
 45. Статистичні методики політичного аналізу.
 46. Інтуїтивно-логічні методи в електоральному прогнозуванні.
 47. Політичний аналіз: співвідношення завдань і методів.
 48. Політичний аналіз у процесі прийняття рішень.
 49. Підготовка і опрацювання даних в політичному аналізі.
 50. Політичний аналіз виборчого процесу: загальні засади.
 51. Основні поняття і методологічні передумови сценарного прогнозування.
 52. Особливості методик та етапів прикладного політичного аналізу.
 53. Політичний аналіз електоральної поведінки виборців.
 54. Основні завдання і способи застосування сценаріотехніки в політичному прогнозуванні.
 55. Цілі, завдання, критерії оцінки альтернативних варіантів рішень.
 56. Методи порівняльної оцінки альтернативних варіантів рішень.
 57. Оцінка державних політик: основні види та сфери застосування.
 58. Процес оцінки політичних програм: зміст і основні етапи.
 59. Стратегії підвищення прохідності політичного рішення.
 60. Проектування політичного рішення: стратегії імплементації.
 61. Рекомендація як продукт аналітичного процесу. Комунікативні та стильові елементи рекомендації.

62. Сутність і місце політичних технологій у політичній сфері.
63. Класифікація та різновиди політичних технологій.
64. Технології кризового менеджменту.
65. Електоральні політичні технології.

Порівняльна політологія

1. Сутність та причини утворення порівняльної політології.
2. Основні етапи розвитку порівняльної політології.
3. Сутність та основні характеристики порівняльного методу.
4. Головні характеристики неінституціоналізму.
5. Сутність та основні характеристики поняття соціополітичного поділу.
6. Соціополітичний поділ на соціально-економічній основі.
7. Еволюція поняття «клас», особливості сучасного «робітничого» класу.
8. Соціополітичний поділ на етномовній основі.
9. Особливість соціополітичного поділу на етномовній основі в Бельгії.
10. Особливість соціополітичного поділу на етномовній основі в Сполученому Королівстві.
11. Особливість соціополітичного поділу на етномовній основі в Іспанії.
12. Феномен міграції до країн Західної Європи, як підстава формування нового соціополітичного поділу.
13. Соціополітичні поділи на релігійній основі.
14. Особливість соціополітичного поділу на релігійній основі в Сполученому Королівстві.
15. Характеристика християнських партій в країнах Західної Європи.
16. Територіальна основа соціополітичних поділів.
17. Особливості політичних систем федеративних держав європейських країн.
18. Унітарні держави у Західній Європі.
19. Соціополітичний поділ «нової політики».
20. Позиція глави держави у конституційних монархіях.
21. Президент як глава держави.
22. Вимоги до кандидатів на посаду президента в країнах Західної Європи.
23. Права та обов'язки президентів європейських держав.
24. Особливості парламентської форми правління в європейських країнах.
25. Особливості напівпрезидентської форми правління в європейських країнах.
26. Сутність та класифікація парламентів європейських країн.
27. Типологія та роль комісій парламентів європейських країн.
28. Місце і роль партійних фракцій в діяльності парламентів європейських країн.
29. Особливість верхніх палат парламентів європейських країн.
30. Однопалатні парламенти у державах Західної Європи.
31. Двопалатні парламенти у державах Західної Європи.
32. Функції парламентів європейських країн.
33. Місце і роль опозиції в політичних системах парламентів європейських країн.
34. Особливості системи поділу влад в європейських країнах.
35. Сутність та особливості глави уряду в європейських країнах.
36. Типологія урядових кабінетів у країнах Західної Європи.
37. Характеристика однопартійних урядів більшості.
38. Причини існування та особливості урядів меншості.
39. Процедури та чинники формування коаліційних урядів.
40. Оцінка урядової стабільності в країнах Західної Європи.
41. Значення виборчих систем в демократичному розвитку європейських країн.
42. Мажоритарна виборча система в європейських країнах.
43. Пропорційна виборча система в європейських країнах.
44. Змішана виборча система в європейських країнах.

45. Питання диспропорційності виборчих систем в європейських країнах.
46. Особливості інституту політичних партій в європейських країнах.
47. Поняття урядової партії в європейських країнах.
48. Еволюція партійних систем в європейських країнах.
49. Еволюція комуністичних партій в європейських країнах.
50. Еволюція соціал-демократичних партій в європейських країнах.
51. Партії зелених в європейських країнах.
52. Основні тенденції розвитку лівих партій в європейських країнах.
53. Основні тенденції розвитку партій центру в європейських країнах.
54. Еволюція ліберальних партій в європейських країнах.
55. Еволюція консервативних партій в європейських країнах.
56. Феномен крайніх правих політичних партій.
57. Інститут омбудсмена в європейських країнах.
58. Інститут неокорпоративізму в європейських країнах.
59. Стан та тенденції розвитку профспілкового руху в європейських країнах.
60. Форми участі громадян в політичному житті європейських країн.
61. Характеристика політичної системи Австрії.
62. Характеристика політичної системи Бельгії.
63. Характеристика політичної системи Данії.
64. Характеристика політичної системи Греції.
65. Характеристика політичної системи Ірландії.
66. Характеристика політичної системи Італії.
67. Характеристика політичної системи Іспанії.
68. Характеристика політичної системи Нідерландів.
69. Характеристика політичної системи Німеччини.
70. Характеристика політичної системи Норвегії.
71. Характеристика політичної системи Португалії.
72. Характеристика політичної системи Сполученого Королівства.
73. Характеристика політичної системи Франції.
74. Характеристика політичної системи Фінляндії.
75. Характеристика політичної системи Швеції.
76. Характеристика політичної системи Швейцарії.
77. Вплив процесу європейської інтеграції на політичні системи країн Західної Європи.
78. Порівняльний аналіз партійних систем Сполученого Королівства та Німеччини.
79. Порівняльний аналіз партійних систем Франції та Швеції.
80. Порівняльний аналіз партійних систем Бельгії та Швейцарії.
81. Порівняльний аналіз позиції глави держави Франції та Німеччини.
82. Порівняльний аналіз позиції глави держави Італії та Іспанії.
83. Порівняльний аналіз позиції глави держави Швейцарії та Австрії.
84. Порівняльний аналіз виборчих систем Сполученого Королівства та Ірландії.
85. Порівняльний аналіз виборчих систем Італії та Німеччини.
86. Порівняльний аналіз виборчих систем Швейцарії та Франції.
87. Порівняльний аналіз парламентської форми правління в Сполученому Королівстві та Італії.
88. Порівняльний аналіз напівпрезидентської форми правління у Франції та Австрії.
89. Порівняльний аналіз напівпрезидентської форми правління в Ірландії та Португалії.
90. Порівняльний аналіз форми правління у ФРН та Нідерландах.

Теорія міжнародних відносин

1. Місце теорії міжнародних відносин в системі наук про міжнародні відносини.
2. Предмет теорії міжнародних відносин.
3. Теорія міжнародних відносин у системі суспільних наук.
4. Парадигмальність і методологічний плюралізм теорії міжнародних відносин.

5. Значення прикладних емпіричних досліджень у становленні теорії міжнародних відносин як самостійної дисципліни.
6. Проблема рівнів аналізу в теорії міжнародних відносин (К. Волтц, Дж. Розенау).
7. Системний підхід в теорії міжнародних відносин.
8. Поняття та особливості міжнародних відносин.
9. Поняття суб'єктності в міжнародних відносинах. Типологія суб'єктів міжнародних відносин.
10. Інтерес в міжнародних відносинах: сутність, типологія, ієрархія.
11. Сила та вплив як сутнісна характеристика міжнародних відносин. Елементи сили.
12. Функції сили в міжнародних відносинах. Баланс сили.
13. Теоретичні інтерпретації сили в міжнародних відносинах.
14. Г. Моргентау, Р. Арон про силу та могутність.
15. Теорії «м'якої» та «розумної» сили.
16. Сила та могутність в епоху глобалізації.
17. Суверенітет держави в умовах глобалізації.
18. Глобальне управління.
19. Міжнародні режими (С. Краснер).
20. Філософсько-теоретичні джерела політичного реалізму в міжнародних відносинах.
21. Філософсько-теоретичні джерела ідеалізму в теорії міжнародних відносин.
22. Теоретичні джерела ідеалізму в працях Г. Гроція та І. Канта.
23. Принципи ідеалізму в теорії міжнародних відносин. Ідеалізм в політичній практиці.
24. Принципи реалізму в теорії міжнародних відносин.
25. Шість принципів політичного реалізму Г. Моргентау.
26. Розвиток реалістського підходу в міжнародних відносинах в праці Р. Арона «Війна та мир між націями».
27. Неолібералізм та його відмінність від класичного ідеалізму.
28. Основні принципи та течії неореалізму.
29. Розвиток теорії неореалізму в працях К. Волтца.
30. Принципи неолібералізму та їхній розвиток в теоріях транснаціоналізму, взаємозалежності та ліберального інституціоналізму.
31. Порівняльний аналіз реалізму та ідеалізму в міжнародних відносинах.
32. Порівняльний аналіз неолібералізму та неомарксизму в міжнародних відносинах.
33. Порівняльна характеристика реалізму та неореалізму в міжнародних відносинах.
34. Порівняльний аналіз неолібералізму та неореалізму.
35. Філософсько-теоретичні та ідеологічні джерела неомарксизму.
36. Неомарксизм в міжнародних відносинах: течії та принципи.
37. Світ-системний підхід в міжнародних відносинах (І. Валлерстайна, Дж. Аррігі).
38. Розвиток принципів неомарксизму в теорії залежності (Р. Пребіш, А. Франк, Ф. Кардозо, Т. Дус Сантос).
39. Цикли і перспективи розвитку світ-системи у теоріях неомарксизму.
40. Постпозитивістський «поворот» у теорії міжнародних відносин.
41. Вплив постмодернізму на розвиток теорій міжнародних відносин.
42. Конструктивізм в теорії міжнародних відносин (А. Вендт).
43. Фемінізм у теоріях міжнародних відносин (А. Тікнер, М. Залевські)
44. «Великі дебати»: основні етапи та вплив на розвиток теорії міжнародних відносин.
45. Державоцентристський підхід в теорії міжнародних відносин, його історичні підстави та обмеженість в кінці XX-XXI ст.
46. Поняття «анархії» в міжнародних відносинах.
47. Інтерпретація анархії в теоріях міжнародних відносин.
48. Поняття «гегемонії» в неомарксизмі та неореалізмі.
49. Розвиток теорії балансу сил.
50. Особливості та ознаки міжнародних систем.
51. Структурний аспект міжнародних систем.
52. Формування та еволюція міжнародних систем.

53. Типологія міжнародних систем.
54. Типологія міжнародних систем М. Каплана.
55. Історичні типи міжнародних систем. Вестфальська модель міжнародної системи.
56. Ялтинсько-Потсдамська система міжнародних відносин.
57. Міжнародна система «європейського концерту».
58. Вестфальська та поствестфальська моделі міжнародних систем: порівняльний аналіз.
59. Баланс сил як вияв динамічної рівноваги в міжнародній системі.
60. Ознаки міжнародно-політичної суб'єктності держави. Теорії суверенітету.
61. Зовнішня політика: особливості, засоби та форми.
62. Зовнішня політика як процес прийняття зовнішньополітичного рішення. Основні теоретичні підходи до вироблення зовнішньополітичного рішення.
63. Внутрішня та зовнішня політика держави. Теорії співвідношення внутрішньої та зовнішньої політик.
64. Вплив міжнародного середовища на внутрішню політику.
65. Типологія недержавних суб'єктів міжнародної політики, їхній вплив на міжнародну систему.
66. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародних відносин.
67. Транснаціональні корпорації та їх вплив на міжнародні відносини.
68. Індивід в міжнародних відносинах. Відображення впливу індивіда в теоріях міжнародних відносин.

Методика викладання соціально-політичних дисциплін

1. Предмет і наукові засади методики викладання соціально-політичних дисциплін
2. Соціально-політичні науки як навчальні дисципліни..
3. Освітнє і виховне значення вузівських курсів соціально-політичних дисциплін.
4. Формування навичок викладацької роботи, педагогічної майстерності як складова підготовки фахівців-політологів.
5. Місце методики викладання соціально-політичних дисциплін у системі педагогічних та соціально-політичних наук.
6. Предмет методики викладання соціально-політичних дисциплін.
7. Методика викладання соціально-політичних дисциплін як наука про цілі, зміст, форми, методи і засоби викладання соціально-політичних дисциплін.
8. Класифікація методик викладання соціально-економічних дисциплін. Загальна, особлива і часткова методики.
9. Значення методики для підвищення науково-педагогічного рівня викладання соціально-політичних дисциплін.
10. Наукові засади методики викладання соціально-політичних дисциплін.
11. Проблеми розвитку методики викладання соціально-політичних дисциплін як галузі наукового знання і навчальної дисципліни.
12. Цілі навчання у навчальному процесі з соціально-політичних дисциплін та шляхи їх реалізації. Поняття «мети навчання».
13. Цілі навчання як основний чинник у навчальному процесі і головний критерій його результатів.
14. Функції викладання: пізнавальна, навчальна, установча (методична), контрольна, виховна.
15. Засоби викладання: навчальна, наукова і методична література; фактичний матеріал; засоби наочності і технічні засоби навчання; публіцистика, твори художньої літератури та мистецтва.
16. Поняття методу навчання.
17. Класифікація методів навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (історичний, логічний, аналітичний, синтетичний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної

- діяльності студентів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).
18. Проблемне навчання та його особливості на заняттях із соціально-політичних дисциплін.
 19. Необхідність інтенсифікації навчального процесу, впровадження активних методів навчання в умовах науково-технічного прогресу.
 20. Об'єктивна потреба використання проблемного методу навчання. Відмінності між продуктивними і репродуктивними методами навчання.
 21. Основні поняття проблемного методу викладання.
 22. Кредитно-модульна система навчання та її застосування у навчальному процесі соціально-політичних дисциплін.
 23. Урахування специфіки вузу і профілю підготовки фахівців у викладанні соціально-політичних дисциплін
 24. Педагогічні засоби викладання соціально-політичних дисциплін
 25. Характеристика навчальної літератури як джерела інформації.
 26. Зміст, структура і методичні функції навчальної програми та основні вимоги до її розробки.
 27. Фактичний матеріал у викладанні соціально-політичних дисциплін. Поєднання історичного і логічного підходів у викладанні.
 28. Статистичний матеріал у системі джерел навчальної інформації та його класифікація.
 29. Засоби наочності і технічні засоби навчання у викладанні соціально-політичних дисциплін.
 30. Місце і роль технічних засобів у навчальному процесі. Основні види технічних засобів навчання (комп'ютерна техніка, відеозапис, звукозапис, діапроекція, навчальні кінофільми).
 31. Основні вимоги щодо використання засобів наочності і технічних засобів навчання у навчальному процесі.
 32. Лекція — провідна форма навчального процесу.
 33. Виникнення лекційного викладання та основні етапи його розвитку. Переваги і недоліки лекції як форми навчання.
 34. Основні функції навчальної лекції з соціально-політичних дисциплін: освітня, мотиваційна, виховна. Основні вимоги до вузівської лекції із соціально-політичних дисциплін.
 35. Методика підготовки лекції.
 36. Основні етапи процесу підготовки лекції: визначення теми, мети і складення плану лекції; збирання, відбір і вивчення літератури; складення робочих записів.
 37. Тема лекції як складова навчальної дисципліни.
 38. Структура лекції: вступ, основна частина, висновки та основні вимоги до її елементів.
 39. Співвідношення змісту лекції з навчальною програмою і підручником.
 40. Написання тексту лекції. Значення робочих записів викладача, їх види і методика складення при підготовці о лекції.
 41. Методика читання навчальної лекції.
 42. Викладач як суб'єкт лекції. Основні вимоги до мови лектора.
 43. Особливості методики читання окремих видів лекцій із соціально-політичних дисциплін.
 44. Види навчальних лекцій із соціально-політичних дисциплін: вступна, установча, систематична (нормативна), оглядова, підсумкова.
 45. Особливості методики їх читання.
 46. Особливості методики читання лекцій студентам заочної форми навчання. Контроль за якістю лекцій як складова навчально-методичної роботи кафедри.
 47. Форми контролю якості лекцій. Основні положення рецензії на навчальну лекцію.
 48. Семінар як форма навчального процесу.
 49. Функції семінарського заняття: освітня, контрольна, виховна. Освітні | та виховні завдання, які розв'язуються за допомогою семінарських занять.

50. Особливості семінару як форми навчання, його переваги і недоліки. Співвідношення між лекціями і семінарами.
51. Багатоманітність форм семінарських занять із соціально-політичних дисциплін.
52. Основні форми семінарів, їхні переваги і недоліки. Необхідність упровадження активних форм семінарських занять.
53. Методика підготовки до семінарського заняття.
54. Основні етапи процесу підготовки викладача до семінару (визначення теми, мети, складення плану заняття; збирання і вивчення матеріалу; складення методичної розробки).
55. Методика складання плану семінарського заняття та основні вимоги до нього.
56. Елементи структури семінару: вступ, основна частина, висновки, основні вимоги до них.
57. Зміст і структура методичної розробки до семінарського заняття.
58. Методика проведення семінару.
59. Місце, значення і форми самостійної роботи студентів у навчальному процесі.
60. Науково-дослідницька самостійна робота студентів та її види: участь у роботі теоретичних конференцій, наукових гуртків і проблемних груп, написання рефератів, конкурсних, курсових і кваліфікаційних робіт.
61. Планування та організація самостійної роботи студентів.
62. Система контролю знань студентів у вищих навчальних закладах. Поточний і підсумковий контроль, його функції.
63. Форми поточного контролю: індивідуальна співбесіда, колоквиум, контрольна робота.
64. Організація поточного контролю у вищих навчальних закладах.
65. Види контрольних завдань: експрес-контроль, контрольна робота, задачі і вправи.
66. Методика виконання контрольних робіт студентами заочної форми навчання.
67. Перевірка і рецензування контрольних робіт.
68. Залік як форма підсумкового контролю знань студентів.
69. Методика підготовки і проведення іспиту.
70. Іспит як форма підсумкового контролю знань студентів.
71. Навчальна, контрольна і виховна функції іспиту. Методика підготовки викладача до іспиту.
72. Вимоги до відповідей студентів на іспиті і критерії оцінки їхніх знань.
73. Особливості методики підготовки і проведення державного іспиту.

ЛІТЕРАТУРА

*до програми фахових вступних випробувань з політології
освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» – 05 – Соціальні та поведінкові науки
052- Політологія
2022-2023 н.р.*

1. Арон Р. Мир і війна між націями: пер. з франц. - К., 2000.
2. Байме фон К. Політичні теорії сучасності. – К.: Стилос, 2000. – 396 с.
3. Бжезінський З. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи /Пер. з англ. О.Фешовець. – Львів-Ів.-Франківськ: Лілея-НВ, 2000. – 236 с.
4. Бжезінський З. Україна у геостратегічному контексті: Пер. з англ. – К.: Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2006. – 102 с.
5. Білоус А.О. Політико-правові системи: світ і Україна. – К., 2000 – 200 с.
6. Була С. П. Інститут місцевого самоврядування: теоретико-методологічні засади та досвід практичної реалізації: навч. посіб. /С. П. Була. – Л.: ПП Сорока Т.Б., 2016. – 244с.
7. Вебер М. Господарство і суспільство: Нариси з соціології розуміння/ Макс Вебер / пер. з нім. М. Кушнір. – К.: Вид. дім «Всесвіт», 2012. – 1112 с

8. Вдовичин І.Я. Свобода особи в правій українській політичній думці (20–30 рр. ХХ ст.) 6 монографія / І.Я. Вдовичин. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. – 512 с.
9. Габермас Ю. Залучення іншого. Студії з політичної теорії / Ю. Габермас. – Львів : Астролябія, 2006 – 415 с.
10. Гантінгтон, С. П. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку : пер. з англ. / С. П. Гантінгтон. - Львів : Кальварія, 2006. - 472 с.
11. Гелд Д. Демократія та глобальний устрій / Дейвід Гелд ; пер. з англ. О. Юдін, О. Межевікіна ; відп. ред. О. Юдін. – Київ : Port-Royal, 2005. – 358 с.
12. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
13. Горбатенко В.П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика/ Ін-т держави і права ім. В. М.Корецького НАН України. – К.: Генеза, 2006. – 394 с.
14. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть. – К., 1991 – 240 с.
15. Грушевський М.С. На порозі нової України. Гадки і мрії. – К., 1991 – 120 с.
16. Гузар І. Україна в орбіті європейської мислі. – Торонто: Львів, 1995 – 176 с.
17. Денисенко В. Аксиологія динаміки політичних процесів / В. Денисенко, В. Климончук. – Львів : Простір-М, 2005. – 246 с.
18. Денисенко В. М. Дискурс свободи: утопія та реальність вибору. / В. М. Денисенко, В. Й. Климончук, Ю. О. Привалов. – Львів: Астролябія. - 2007. – 212с.
19. Денисенко В. М., Матвієнків С. М., Штерн В. Ю. Політологія. Вступ до спеціальності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів : Астролябія, 2007. – 360 с.
20. Денисенко В.М. Раціоналізм та ірраціоналізм в історії політичної думки Нового часу європейської історії. – Львів: ПАІС, 1996 – 274 с.
21. Дмитренко М. А. Формування політичної культури суспільства в трансформаційний період. — К. : Вид-во НПУ імені МП Драгоманова, 2006. – 192 с.
22. Дністрянський М.С. Політична географія України: навчальний посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 348 с.
23. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. – К., 1991 – 48с.
24. Деріда Ж. Письмо та відмінність / Ж. Деріда. – К., 2004 – 602 с.
25. Драгоманов М.П. Вибране. –К., 1991 – 678 с.
26. Елітознавство : підручник / за заг. ред. В. А. Гошовської. – Київ : НАДУ, 2013.– 268 с.
27. Зіллер Жак. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівняльний аналіз / Пер. з фр. В. Ховхун. – К, 1996. – 420 с.
28. Інституціональні особливості та технології сучасних політичних процесів : Курс лекцій і метод. матеріалів до модуля навч. дисципліни ; уклад. : Е. А. Афонін, В. М. Козаков, Л. М. Усаченко. – Київ : НАДУ, 2008. – 108 с.
29. Історія політичної думки України: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми; [І. Вдовичин, І. Вільчинська, Є. Перегуда та ін.]. – Львів: Новий Світ-2000, 2017. – 632 с.
30. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: Новий Світ-2000, 2017.
31. Історія політичної думки: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. / за заг. ред. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]. – Львів : Новий Світ-2000, 2014. –765 с.
32. Кресіна І.О., Кресін О.В. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція. – К., 1993 – 80 с.
33. Кульчицький С.В., Настюк М.І., Тищик Б.Й. З історії української державності. –Львів, 1992 – 296 с.
34. Кухта Б.Л. З історії української політичної думки. – К., 1994 – 368 с.
35. Кухта Б., Теплохова Н. Політичні еліти і лідери. –Львів: Кальварія, 1996 – 224 с.
36. Кухта Б. Хто є хто в європейській та американській політичній науці: малий політологічний словник / Б. Кухта, А. Романюк, М. Поліщук; за ред. Б. Кухти. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Л.: Кальварія, 1997. – 288 с.
37. Лисяк-Рудницький. Історичні ессе: у 2-х т. – К.: Основи, 1994 .– 554 с.

38. Литвин В. Політичні режими сучасності: інституційні та процесуальні виміри аналізу / В. Литвин. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 632 с.
39. Людина в сучасному світі. В трьох книгах. Книга 3. : Антропний принцип концептуалізації політики у науковому дискурсі: колективна монографія / В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, О. Ю. Дащаківська [та ін.] ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 770 с.
40. Мальський М., Мацяк М. Теорія міжнародних відносин.- Львів, 2002, 2004.
41. Мандзій Л. С., Дащаківська О. Ю. Політична еліта: історія та теорія: Навчальний посібник. – Львів, 2009 – 365 с.
42. Міжнародні системи і глобальний розвиток : підручник / Кер. авт. колективу О.А. Коппель; за ред. Л.В. Губерського, В.А. Манжоли. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 606 с.
43. Міхновський М. Самостійна Україна. – К., Львів, 1991 – 80 с.
44. Мороз В. Я. Україна у двадцятому столітті : моногр. / В. Я. Мороз. – Л., 2005. – 656 с.
45. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник / І. Ю. Осадчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 306 с.
46. Основи демократії. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Затверджено Міністерством освіти і науки України. Третє видання, оновлене і доповнене ; за заг. ред. А. Ф. Колодій. – Львів : Астролябія, 2009. – 832 с.
47. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б. П. Яценко, В. І. Стафійчук, Ю. С. Брайчевський та ін.; за ред. Б.П. Яценка. – К.: Либідь, 2007. – 255 с.
48. Політична система сучасного суспільства : навчальний посібник / [В. В. Мадіссон, Т. І. Кадлубович, Д. С. Черняк, Н. В. Пархоменко] – К. : КНУТД, 2015. – 229 с.
49. Політологія: енциклопедичний словник / [В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Н. М. Хома]; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. М. Мельника. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 406 с.
50. Політологія. Кінець ХІХ – перша половина ХХ ст. Хрестоматія; за ред. О.І.Семківа. – Львів: Світ, 1996 – 800 с.
51. Політологія: історія та методологія / За ред. Ф.М.Кирилюка. – К.: Здоров'я, 2000. – 632 с
52. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги: У 2-х т. – К. : Основи, 1994 – 444 с.
53. Романюк А.С. Історія політичних вчень: політичні доктрини ХХ – ХХІ ст.: навч. посіб.– К., 2011. – 255 с.
54. Романюк А.С. Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Західної Європи. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 391 с.
55. Рябов С.Г. Політологічна теорія держави. – К.: Тандем, 1996 – 240 с.
56. Себайн Дж., Торсен Т. Історія політичної думки. – К.: Основи, 1997 – 838 с.
57. Соснін О.В., Воронкова В.Г., Постол О.Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2015. – 556 с.
58. Телешун С.О., Баронін А.С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації: Курс лекцій. – К. : Вид. ПАЛИВОДА А.В, 2001. – 242 с.
59. Теорія політики: підручник / [В. М. Денисенко, В. С. Бліхар, М. П. Требін, Л. Я. Угрин та ін.]. – Львів : Ліга-Прес, 2015. – 668 с.
60. Томашівський С. Про ідеї, героїв і політику. – Львів, 1929 – 132 с
61. Тоффлер Е. Третя хвиля / Елвін Тоффлер: з англ. пер. А. Євса. – Київ : Вид. дім «Всесвіт», 2000. – 480 с.
62. Фуко М. Археологія знання / М. Фуко ; пер. з фр. В. Шовкун. – К.: Основи, 2003 – 326 с.
63. Шаповал В. Зарубіжний парламентаризм. – К.: Основи, 1993 – 142 с.
64. Шведа Ю. Р. Теорія політичних партій і партійних систем – Львів: Тріада плюс, 2004. – 526 с.
65. Шведа Ю. Політичні партії у виборах: теорія та практика виборчої кампанії: Навч.-метод. Посібник. – К., 2012. – 373 с.

66. Шипунов Г. Ідейно-інституційний розвиток лівих політичних партій: принципи дослідження: монографія. Львів: Простір-М, 2018. – 470 с.
67. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.
68. Шумпетер Й.А. Капіталізм, соціалізм, демократія. – К. Основи, 1995 - 530 с.
69. Четверікова Л.О. Соціальна політика: Навчальний посібник / Л.О. Четверікова. – Львів: ПП Сорока Т. Б., 2014. – 218 с.

Зразки тестових завдань

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ “ПОЛІТОЛОГІЯ”

Вказівки: Знайдіть правильну відповідь і впишіть номер правильної відповіді у дужках (.....). Ваші відповіді також запишіть у відповідних клітинках талону відповідей. Виправлення відповідей у завданні та в талоні не допускається.

(.....)

1. Основними етапами розвитку політичної науки у ХХ ст. були :

1. традиційний;
2. інституційний;
3. біхевіоралістичний;
4. постбіхевіоралістичний.
5. (вибрати одну правильну відповідь)

(.....)

2. Особливостями теорії міжнародних відносин є:

1. методологічний плюралізм
2. поєднання загальнонаукових, загальнофілософських та власних методів та технік дослідження
3. застосування лише власних методів та технік дослідження
4. домінування однієї методології

(.....)

3. Яке з визначень еліти належить Х.Ортезі-і-Гассет:

1. харизматичні особистості;
2. особи, що характеризуються найвищим почуттям відповідальності;
3. найактивніші в політичних відносинах люди, орієнтовані на владу, організована меншість у суспільстві;
4. особи, що отримали найвищий індекс у сфері своєї діяльності.

(.....)

5. Яке поняття позначає: "правління багатьох, за якого влада розосереджена поміж різними центрами впливу, а представники різноманітних груп мають можливість вільно представляти і захищати свої інтереси і погляди"

1. анархodemократія;
2. поліархія;
3. корпоративізм;
4. мережева демократія.

(.....)

6. Теорія «суспільної угоди» давала пояснення:

1. політичного процесу
2. утворення держави
3. сутності політики
4. легітимізації влади

(.....)

7. Основні напрями неолібералізму :

1. ліберальний реалізм;
2. австрійська школа;
3. мічіганська школа;
4. чіказька школа.

(.....)

8. Різновидами контент-аналізу є:

1. Прикладний
2. Кількісний
3. Теоретичний
4. Якісний

(.....)

9. В якій праці Р. Міхельс сформулював залізний закон олігархічних тенденцій:

1. "Соціологія політичних партій в умовах демократії";
2. "Основи політичної науки";
3. "Теорія управління та парламентське правління";
4. "Трактат із загальної соціології".

(.....)

10. Властивості процесу управління:

1. стійкість;
2. іноваційність;
3. послідовність;
4. розгалуженість.

(.....)

11. Які з нижче перелічених технік впливу на процес прийняття політичних рішень застосовують професійні лобісти:

1. виступи в комітетах і комісіях парламенту;
2. мобілізація населення для тиску на законодавчий орган під час прийняття певних законів;
3. участь в підготовці законопроектів чи пропонування власних розробок;
4. створення груп тиску.

(.....)

12. Ідея циклів історичного розвитку належить:

1. Т.Шевченку;
2. М.Фуко;
3. О.Шпенглеру;
4. У. Еко.

(.....)

13. Хто, з перерахованих нижче мислителів, на початку ХУІІ ст. розробив федеральну теорію народного суверенітету та сформулював нині поширений принцип субсидіарності влади?

1. Р.-Л. д'Аргенсон;
2. Й. Альтузіус;
3. Ж.-Ж.Руссо
4. Дж. Локк

(.....)

14. Джованні Джентіле був теоретиком політичної доктрини:

1. екологізму;
2. націоналізму;
3. расизму;
4. фашизму.

(.....)

16. Для якого теоретичного підходу поясненням існування еліти є перевага одних людей над іншими, насамперед інтелектуально, морально:

1. ціннісного;
2. структурно-функціонального;
3. психологічного;
4. технократичного.

(.....)

17. Як називається праця Ж. Бодена, у якій обґрунтована ідеї про походження держав

1. «Про дух законів»
2. «Шість книг про республіку»
3. «Про походження сучасних держав»
4. Жодна із названих праць не є працею Ж. Бодена

(.....)

19. У якому документі вперше у світовій політиці проголошується принцип національного суверенітету:

1. «Декларація незалежності Сполучених Штатів Америки»;
2. «Декларація прав людини і громадянина»;
3. Французька конституція 1791 р.;
4. «Здоровий глузд» Т. Пейна;

(.....)

20. Хто автором ідеології «ненасильництва» :

1. М.Ганді;
2. М.Л.Кінг;
3. Р.Тагор;
4. Б.Рассел.

(.....)

21. Що вважається ключовою характеристикою вибірки в соціологічному опитуванні?

1. велика кількість респондентів;
2. високий соціальний та освітній статус опитаних;
3. репрезентативність;
4. широке географічне покриття;

(.....)

22. Хто автор тези «війна є продовженням політики іншими засобами»

1. В. Ленін;
2. К. Маркс;
3. Р. Арон;
4. К. фон Клаузевіц;
5. Н. Макіавеллі;

23. Політична доктрина і практика, які виходять з припущення про те, що народ безпосередньо потребує батьківської уваги, турботи й піклування з боку влади, держава має владно піклуватися про благо народу

1. солідаризм;
2. лібералізм;
3. патерналізм;
4. елітизм

(.....)

24. До якої політичної доктрини належать суспільно-політичні напрями – «жетулізм», «перонізм» та «апризм» :

1. екологізм;
2. популізм;
3. пацифізм;
4. теологія визволення.

(.....)

25. Супільний рух, націлений на припинення дій якогось закону, відміну або скасування певного урядового рішення, усунення когось з керівної державної посади це –

1. абсентеїзм;
2. аболіціонізм;
3. авангардизм;
4. авантюризм.

(.....)

26. Послідовне і впорядковане дроблення масиву інформації (даних) на складові його частини в процесі політичного аналізу це –

1. декомпозиція;
2. кодування;
3. картування;
4. квантифікація;

(.....)

27. Ідеологію якого напрямку розвивали М.Штірнер, П.Прудон, М.Бакунін, П.Кропоткін ?

1. авангардизм;
2. анархізм;
3. марксизм;
4. солідаризм

(.....)

28. Яка теорія тлумачить функції муніципалітетів як один з проявів надкласової природи держави загального добробуту (пропонування послуг своїм мешканцям, організація обслуговування населення):

1. соціально-класова теорія;
2. теорія соціального обслуговування;
3. теорія дуалізму муніципального управління;
4. громадсько-господарська теорія.

(.....)

29. Якій моделі місцевого самоврядування відповідає наступне твердження: управління на всіх субрегіональних рівнях здійснюють обрані населенням представницькі органи місцевого самоврядування (ради) та відповідні головні посадові особи місцевого самоврядування (мери, префекти, алькади):

1. англо-американська;
2. континентальна;
3. іберійська;
4. радянська.

(.....)

30. Прогноз, який ґрунтується на умовному продовженні в майбутньому існуючих в даний момент тенденцій це –

1. нормативний прогноз;
2. пошуковий прогноз;
3. інтуїтивний прогноз;
4. лінійний прогноз.